

27/56
A

BIHARI REF. EGYHÁZMEGYE

1911. ÉVI ÁPRILIS HÓ 20-IK NAPJÁN

NAGYVÁRADON TARTOTT

TAVASZI RENDES KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE

KIADTA:

AZ EGYHÁZMEGYE.

NAGYVÁRAD
NYOMATOTT LASZKY ÁRMIN KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
1911

A

BIHARI REF. EGYHÁZMEGYE

1911. ÉVI ÁPRILIS HÓ 20-IK NAPJÁN

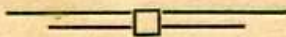
NAGYVÁRADON TARTOTT

TAVASZI RENDES KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE

KIADTA:

AZ EGYHÁZMEGYE.

NAGYVÁRAD
NYOMATOTT LASZKY ÁRMIN KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
1911

A bihari református egyházmegye 1911. évi április hó 20-ik napján Nagyváradon tartott tavaszi rendes közgyűlésének

J E G Y Z Ő K Ö N Y V E.

Jelen voltak: Sulyok István esperes, Bary József gondnok elnöklése mellett:

Szemess László, Lévai Mihály, Surányi Lajos, Kiss Antal, Major Gyula lelkészi, dr. Miskolczy Ferenc, Kurovsky Ferenc, dr. Szegedy Lajos, Telegdy József világi tanácsbírák; Csernák Béla, Holkó József lelkészi, dr. Thury László, Lukács Ödön világi jegyzők; dr. Thury Kálmán egyhm. ügyész, Erőss Károly, Eszenyi Károly, Kajcsa Lajos egyhm. tanítóképviselők.

Az egyházak képviselőiben: Ártándról: Zsigmond Ferenc l., Molnár Lajos g. Berettyószentmártonból: Kiss Antal l., Császi Gábor tanító. Biharról: Kállai Sándor l., Szabó Lajos g. Biharpüspökiből: Bugyi Sándor l., Feltóti Dénes g. Borsról: Papp László l. Kabai Imre g. Bojtról: Bán István l., P. Nagy Lajos g. Csatárról: Szücs László l., Magyarai István g. Csökmőről: Szabó Bertalan l., Tóth István g. Darvasról: Molnár Vince l., Csapó Dezső fg. Élesdről: Dávid Gyula l., Pusztai András g. Fugyiról: Nagy Elek l., Erdődi Lajos g. Fugyivásárhelyről: Varga Gedeon l., Bélfenyéri János g., Furtáról: Csernák Béla l., H. Szabó Sándor g. Hközkovácsiból: Szokolai Béla l., Danidovics József g. Hközpályiból: Nagy Ferenc sl., Szabó Mihály g. Hközszáldobágyról: Bokross Benedek l., H. Kovács Sándor g. Hközujlakról: Bugyi Mihály l., Petri Imre g. Kismarjáról: Egeressy János g. Kisszántóról: Kisjenőről:, Köteles Lajos g. Lessről: Konrád Géza l., Finta János g. Magyarkakucs: Ács Endre l., Kovács István g. Mezőkeresztesről; Szigeti Elek

l., Gyenge Károly g. Mezőtelegdről: Falussy Károly l.,
 Telegdy József fg. Mezőtelkiből: ifj. Nyeste István sl.,
 Debreczeni Márton g. Nagykerekiből: Lévai Mihály l.,
 Nagy János g. Nagyszántóról: Deák József l., Zétényi
 Kálmán g. Nagyváradról: Sulyok István l., Füredy László,
 Sinka László presbiterek. Nyüvedről:
 Lovas Lajos g. Örvédről: Biró Ferenc l., Fülöp József
 g. Paptamásiból: Major Gyula l., Dózsa Imre g. Pelbárt-
 hidáról: Holkó József l., Dézsi Sándor g. Pósalakáról:
 Sipos János l., Hunyadi János g. Pusztatoldról: Nyikos
 Sándor l., Nagy Károly tanító. Pusztajlakról:
 Sándor Lajos tanító. Révről: Kulcsár Endre
 l., Pécsi János g. Siterről: Szücs József sl., Váralyai
 Lajos g. Szalárdról: Surányi Lajos l., Szász János g.
 Szentjánosról: Szemess László l., Doszlop Mihály g. Jákó-
 hodosról: Szabó István l., Kendi Sándor g. Zsákáról:
, Farkas Kálmán presbiter. Váncsod-
 ról: Bethlendy Sándor l., Szőke István g. Jelen voltak
 még a gyűlésen: Kuki Zoltán bihari, Nagy Antal darvasi,
 Cseplák Róza zsákai, Kalas Sándor szentjánosi tanítók.

1. szám. Sulyok István esperes a következő buzgó
 imádsággal és üdvözlő beszéddel nyitotta meg a gyűlést:

Az esperes megnyitó imája.

Világoknak Ura és Istene! Végtelen erődet és kibe-
 szélhetetlen hatalmadat érezzük körülöttünk mindenütt.
 Fejünk fölött a ragyogó menyboltozat tündöklő napjával;
 a virágokkal ékes föld lábaink alatt, melyre a tavasz
 verőfénye és pompája borul: Rólad beszél s bizonyosságot
 tesz arról, hogy „ha a te lelkedet kibocsátod, mindenek
 megújulnak és megújítod a földnek szívét.”

Áldott légy atyánk! hogy láthatatlan kezeddel szét-
 szakítád ismét az enyészet és halál sötét fátyolát. Áldott
 légy, hogy a föld hideg szívét megdobbantád, fákban és
 fűvekben megindítottad azt a csodás erőt, amelynek moz-
 dulatára új vágynak, új remények sarjadnak mindenütt.

Rád ismerünk Atyánk és Istenünk a természet fön-
 séges világában, az intézmények és egyesek élettörténe-
 tében. A fénynek és árnyak, a jó és balsorsnak jelen-
 ségei hozzád kapcsolódnak, aki bölcs tetszésed szerint

most ragyogó tavasz virágai között, majd a zordon tél kietlen utain vezérelsz bennünket.

Óh Urunk! szivünkön még ma is mély és igaz bánat borong. Tekintetünk még mindig azon a még nem rég hantolt siron révedez, amelyben hűséges szolgád és kedves embered pihen.

Igen Uram: Te elveszed szemünk kívánságát. Nébo hegyének szakadécai közt örökre eltűnt a vezér, aki a tiszántuli egyházkerületünket nagy lelkével s égő lelkesedéssel egy jobb jövőre kanaánja felé vezérlé. A próféta, kinek ajakát a szeráf angyal érinté meg az oltár tűzével, a bölcs, a ki tiszta fővel s erős karral kormányzá anyaszentegyházunknak zugó habokon járó hajóját, messze szállott tőlünk s elhagyatott helyen megdőböntő ürt mutat felénk.

Tudjuk Uram! hogy te akartad ezt így. Óh ne ítélj, ne dorgálj meg minket, ha feltör szivünk mélyéről a keserű fájdalom és bocsássad meg nekünk ha a sötét romokon aggódó lelkünk így kiált: „Uram, tarts meg minket mert elveszünk; tarts meg minket Uram, mert elfogyatkozott a szent miközöttünk.“

Esedezve kérünk, atyai kegyelmedből fogd fel árva ügyünk. Közelebből pedig lelked erejével érints meg bennünket, hogy egyetértéssel, égő szeretettel úgy munkáljuk Sionnak szent ügyét, hogy annak nyomán dicséret, dicsőség és tisztesség szálljon szent nevedre ma és mindörökké. Amen.

Nagytisztelőti és tekintetes egyházmegyei közgyűlés!

Közgyűlésünk tárgysorozatának megkezdése előtt, méltóztassék megengedni, — hogy néhány percet a szomorú visszaemlékezés és őszinte kegyelet érzéseinek szenteljünk. Az Ur meglátogatásának nagy napja virradt fel magyar kálvinista Sionunkra, s ebben legközvetlenebbül tiszántuli reform. egyházkerületünkre, midőn ez évi márc. hó 25 én az a megdőböntő, s az első pillanatra szinte hihetetlennek tetsző hír röpiült szét közöttünk, hogy dr. Eröss Lajos püspök rövid és megrázó szenvedés után nagy lelkét visszaadta Teremtőjének.

Az ő váratlan halála és elvesztése a szónak való értelmében és megdönthetetlen igazságával adja ajkainkra

a siralmak prófétájának keserű felkiáltását: „Jaj nekünk, mert elesett a mi fejünknek koronája.“

Dr. Eröss Lajos püspök valóban fejünknek koronája, disze volt: ebben az állításban az objectiv és minden frázis nélküli igazság nyilatkozik meg. Nagy nemes elődök után ült egyházkerületünknek püspöki székébe, akiknek emlékét mindig kegyelettel őrizzük szivünkben: de kormányzói bölcsességre, energikus munkásságra több mint félszáz esztendőn visszatekintve, hozzá hasonlót nem találunk. Ahoz a rövid két esztendőhöz, melyet a legnagyobb egyházkerület püspöki székében eltöltött, nem a megvalósított alkotások, csak a nagy vonásokban és méretekben megrajzolt koncepciók emléke fűződik, a melyekből egy nagy iniciáló és alkotó lélek szebb jövőre irányuló nemes törekvései állanak szemeink előtt. A hosszú évtizedes lethargikus állapot után a megújulás, minden vonalon a modern berendezkedés és fejlődés alapkövei vannak immár elhelyezve, hogy e fundamentumon egymásután épüljenek föl a magyar kálvinizmus nagy tradíciójához minden tekintetben méltó újabb intézményeink, amelyek egyfelől a belső megerősödés, másfelől a rajtunk kívül állók megbecsülése és tiszteletének intensivebb kivívására irányultak. Mindezek most félbemaradtak. Ebben keresendő dr. Eröss Lajos halálának tragikum, amely megdőbbséget, könyvet fakaszt szemeinkben.

Talán senkisémet érezheti át annyira a veszteséget, mint éppen bihari egyházmegyénk. Dr. Eröss Lajos püspök bölcsője egyházmegyénk területén, ennek egyik gyülekezetében ringott. Innen indult ki az a hatalmas és közegyházunkra nézve annyira áldásos életpálya, melyet több száz egyházunk presbitériumának bizalma a püspöki méltósággal tisztelte meg. Tehát méltán mondhatjuk megboldogult püspökünket elsősorban magunkénak. Ezért az elvesztése fölött érzett gyászban is a nagyobb rész nekünk jutott. Indítványozom, hogy fájdalomunk és részvétünk kifejezése gyanánt dr. Eröss Lajos püspök áldott emlékét örökítsük meg jelen jegyzőkönyvünk lapján, és egyházmegyénk kegyeletes érzéséről úgy a megboldogult családját, mint a tiszántuli ref. egyházkerület elnökségét jkönyvi kivonattal értesítsük.

Indítványom elfogadását kérve s a megjelenteket ismételve üdvözölve, közgyűlésünket megnyitom.

Az egyházmegyei közgyűlés az esperes megnyitó imádságát és beszédét jegyzőkönyvbe iktatni rendeli.

2. szám. Sulyok István esperes mély lelki gyásszal jelenti tiszántúli egyházkerületünk püspökének, főtiszteletű és méltóságos dr. Erőss Lajos urnak országos megdöbbenést keltő váratlan elhunytát. Veszteségünk sokszoros; Isten e kiválasztott nagy emberének bölcsője itt ringott egyházmegyénk egy szép gyülekezetében; innen indult el magasba vezető útjára, amely a püspöki széknél ért volt véget; püspöki méltóságában úgy tudta szolgálni egyházunk és iskolánk szent érdekeit, hogy szolgálatából csak a köznek lőn haszna és előmenetele. Éppen akkor, midőn benne és általa csupa édes igéretté vált minden, midőn egy szép jövőndő káprázatos képét láttuk lelkünkben, midőn boldogan merengtünk Zorobábel és Josua templomán, amelyre egyházkerületünk lélekben egybeforrt vezérei tették föl a csucskövet, akkor jött a váratlan halál s a küzdelem égő csipkebokrából elhívta nagy püspökünket, ami dicsekedésünket örök boldogságra.

Az egyházmegye közgyűlése őszinte fájdalommal értesül a nagy püspök haláláról; nevét kegyelettel örökíti meg jegyzőkönyvében; s részvétéről a tiszántúli egyházkerület közgyűlését, valamint a megboldogultnak árván maradt családját jegyzőkönyvi kivonattal értesíti.

3. szám. Az egyházmegye elnöksége a megbízólevelek beszédésére, a szavazási joggal jelenlevők számbavételére, a gyűlés folyamán szólni kívánók följegyzésére Csernák Béla jegyzőt jelöli ki, aki jelenti, hogy a megbízóleveleket rendben találta, a gyűlésen jelenlevők névsorát fölolvassa (lásd a jegyzőkönyv elején).

Az egyhm. közgyűlés jegyző jelentése alapján az egyházközségek megjelent képviselőit igazolja.

4. szám. Megbízott jegyző jelenti, hogy az esperesi hivatalhoz küldött leveleikben távolmaradásukat kimen-

tették: Csák Máté nagyváradi lelkész, tanácsbíró, K. Nagy Sándor, Tatár Zoltán világi tanácsbírák, Leel-Össy István kismarjai, Doma Gyula pusztajlaki, Vadon Miklós zsákai lelkészek.

Tudomásul szolgál.

5. szám. Távolmaradásukat előzetesen nem igazolták: Keresztesy Károly kisszántói, Hegedüs Ferenc kisjenői, id. Nyeste István mezőtelki-i, Zagyva Gyula nyüvedi lelkészek; képviselőt nem küldött a kisszántói egyház.

A közgyűlés az elmaradottak névsorát további eljárás végett az esperesnek kiadja.

6. szám. Az esperes intézkedését, hogy elhunyt püspökünk koporsójára az egyházmegye nevében koszorút vett s e koszorút a püspökladányi temetőben a megboldogult sirjára helyezé,

a közgyűlés helyeslőleg veszi tudomásul, s a felmerült költségeket az egyhm. közig. pénztárából kifizetni rendeli.

7. szám. Az egyházkerületi közgyűlés 607—1910. sz. határozatával véleményadás végett megküldötte egyházmegyénknek és a presbitereknek a parochialis körökkel bíró egyházközségekben választása módjáról ugy a 278—1910. szám alatt kiküldött bizottság, mint a dr. Baksa Lajos egyházker. főjegyző által készített szabályrendelet-tervezetet. Ezzel kapcsolatosan a nagyváradi egyház beterjeszti 23—1911. sz. a. hozott határozatát, amely szerint az egyházkerületi bizottság tervezetét tartja elfogadhatónak.

Az egyházmegye közgyűlése a bemutatott tervezetek közül az egyházkerületi bizottságét javasolja elfogadásra.

8. szám. Az egyházkerületi közgyűlés 621—1910. sz. határozatával értesíti egyházmegyénket, hogy az egyetemes konventi bíróság 17—1910. sz. a. kelt ítélete Körösy Ferenc volt mezőecsei lelkész oklevelét érvénytelennek nyilvánította.

Az egyházmegye közgyűlése az értesítést tudomásul veszi s nyilvántartás végett jegyzőkönyvébe iktatja.

9. szám. Az egyházkerületi közgyűlés 623—1910. sz. határozatával értesíti az egyházmegyéket, s általuk az

egyházközségeket, hogy a m. kir. pénzügyminiszter ur is elismeri a díjlevelek bélyegmentességét, miért is a díjlevelek felbélyegzése szükségtelen.

Az egyházmegye közgyűlése az értesítést tudomásul veszi s arra az egyházközségek figyelmét felhívja.

10. szám. Az egyházkerületi közgyűlés 407—1910. sz. a. kelt határozatával az egyházközségeket ifjúsági egyesületek alakítására hívja fel; az ifjúsági egyesületek irányelveit ugyanazon jegyzőkönyvi szám alatt közzéteszi.

Az egyházmegye közgyűlése az egyházközségeket föl hívja, hogy kebelökben a megadott irányelvek szem előtt tartása mellett ifjúsági egyesületeket szervezni igyekezzenek; eljárásuk eredményéről az esperesi hivatalt 1911. december 31-ig értesítsék.

11. szám. Az egyházkerületi közgyűlés 469—1910. sz. a. az egyetemes konvent 75 - 1910. sz. határozatában foglaltak mérlegelése után felhívja az egyházközségeket, hogy a lehetőséghez mérten igyekezzenek a kántor-tanítói állások külön kántori fizetésének a templomi szolgálatoknak megfelelő fölemelésére vagy kiegészítésére, megjegyzi, hogy a minimumot 240 koronában állapítja meg.

Az egyházmegye közgyűlése az egyházkerületi határozatot tudomásul veszi s föl hívja az egyházközségeket, hogy az oly kántortanítói állásoknál, ahol a szétválasztott kántori fizetés a 240 koronát el nem éri, a kántori fizetést ez összegre lehetőség szerint felemelni igyekezzenek.

12. szám. A tiszántúli egyházkerület 459—1910. számú határozatában 1) (a 4-ik pont alatt) föl hívja azokat az egyházakat, melyeknek állandóan tulzsufolt tantermeik vannak, hogy a százon felüli létszámot egy, a 80—100 közötti létszámot három év alatt, a lehetőség szerint új tantermek építésével s új tanítói állomások szervezésével vezessék le s az egyházmegyék a tett intézkedésekről minden év október hó 1-ig a népiskolai tanügyi bizottsághoz jelentést tegyenek.

2. (az 5-ik pont alatt) azokat a egyházközségeket, amelyekben a felsőbb osztályok még mindig nincsenek szervezve, szintén elkötelezi, hogy már az 1911-12. évtől kezdődőleg a következő osztályokat fokozatosan állítsák fel s erről az egyházmegyék 1911. október 1-ig a népiskolai tanügyi bizottsághoz jelentést tegyenek;

3. (a 6-ik pont alatt) azokat az egyházakat, melyekben a tanítói lakpénz az 1907. évi XXVII. t.-c. 2. §-ában megállapított összegnél kevesebb, elkötelezi a törvényes lakpénznek az 1911. évi költségvetésbe beállítására s az illetékes espereseket utasítja, hogy az ezen rendelkezésnek eleget nem tevő egyházak költségvetéseit a megfelelő összeg beállítására felhívással adják vissza;

4. (a 7-ik pont alatt) az espereseket felhívja, hogy az ideiglenes és segéd tanítókat illetőleg szigorúan ügyeljenek fel arra, hogy ezek alkalmazása a törvényes követelményeknek megfelelően;

5. (a 9-ik pont alatt) az iskolába nem járók nagy számára tekintettel, az esperesi hivatalok útján felhívja az egyházakat, hogy a tankötelesek beiskolázását törvényes tisztükből folyólag a legéberebb gonddal ellenőrizzék s ahol a polgári hatóság részéről iskolaügyünkre hátrányos hanyagságot tapasztalnak, az esperesi hivatalok azonnal jelentést tegyenek;

6. (a 10-ik pont alatt) az egyházmegyék figyelmét felhívja annak szigorú ellenőrzésére, hogy minden iskola az előirt tanszerekkel, tanítói és tanulói könyvtárral, tornaszerekkel, torna-térrel, faiskolával fokozatosan elláttassék; hogy minden egyházban iskolafentartási alap s iskolai árva- és segélypénztár létesíttessék s hogy a 8 hónapos tanévek mindenütt lehetőleg 9 hónapra fejlesztessenek;

7. (a 11-ik pont alatt) a presbiteriumokat és lelkipásztorokat felhívja, hogy a más jellegű iskolába járó református tankötelesek vallásoktatásáról és konfirmációra előkészítéséről a mainál hatékonyabban gondoskodjanak s a 13-15 éves tanköteleseket is mindenütt részesítsék vallásos gondozásban, e tekintetben az egyházmegyék felügyeleti s ellenőrzési kötelességeiket a legszigorúbban teljesítsék. A vallásoktatásra fordított összegek forrását jövőre elkülönítve mutassák ki az iskolaszékek.

460
ban
ren
firn
tan
hár
bel
sék

ket
ki,
zor
sze
lás
sül
ne
jel
mi
19
ho
ke
he

a
h
e
t

Az egyházmegyei közgyűlés az egyházkerület utasításait tudomásul veszi s azokat azzal az egyházközségekhez intézett szigorú figyelmeztetéssel iktatja jegyzőkönyvébe, hogy ezekhez alkalmazkodjanak.

13. szám. A tiszántúli egyházkerületi közgyűlés 460—1910. sz. határozata a külterületeken, szórványokban stb. lakó tankötelesek vallásoktatására vonatkozólag rendeli, hogy a lelkészek, illetve presbiteriumok a konfirmációi oktatást olyan központi helyeken (iskola, órház, tanya), hova egy körzet gyermekei összegyűlhetnek, néhány napon át tartó rövid kurzuson végezzék el, vagy a belterületen lakó jószívű családoknál elhelyezés útján gyűjtésük őket össze s készítsék elő az urvacsora vételhez.

Az összeírási íveket s az egyházmegyei összesítéseket az illető egyházmegyéknek azzal a fölhívással adja ki, hogy minden egyházmegye tanügyi bizottsága dolgozzon ki saját egyházmegyéje részére egy tervezetet, mely szerint esetleg csoportosítással, esetleg vándortanítói állás szervezésével a ma még vallásoktatásban nem részesülő tankötelesek rendszeres vallásoktatásban részesüljenek; számítsák föl a költségeket amibe ez kerülne, jelöljék meg az e célra felhasználható fedezeti forrásokat, mutassák ki a hiányzó összeget s szerves munkálataikat 1911 október 1-ig terjesszék föl a püspöki hivatalba, hogy a népiskolai tanügyi bizottság a jövő-őszi egyházkerületi gyűlésre végrehajtásra alkalmas javaslatot tessen.

Az egyházmegyei közgyűlés fölhívja az egyházközségeket, hogy az egyházkerület rendelkezésének lehetőség szerint eleget tegyenek ;

az egyházmegyei tanügyi bizottságot pedig utasítja, hogy a kívánt tervezetet dolgozza ki s az őszi egyházmegyei közgyűlés elé terjessze be.

14. szám. A püspöki hivatal 629—1911. sz. alatt azzal küldi meg az esperesi hivatalnak a közalap végrehajtó bizottságának a Gusztáv Adolf egyesülethez intézett előterjesztését és a Gusztáv Adolf egyesületnek az előterjesztésre adott válaszát, hogy a jövőt illetőleg a Gusztáv

táv Adolf segélyegylethez intézett kérvények elbírálásánál az abban kifejezésre jutott elveket egyházmegyénk figyelembe vegye.

A püspöki hivatal leírása tudomásul szolgál.

15. szám. A debreceni református egyházmegye közgyűlése hozzájárulás végett megküldi a 126—1910 sz. határozatát.

Az egyházmegye közgyűlése, miután az egyházkerület elnöksége a kívánt irányban már intézkedett — a debreceni egyhm. átirata fölött napirendre tér.

16. szám. A nagyszántói egyházközség lelkeszi állására 1910. évi dec. 18-án Deák József nagyikindai segédlelkészt választotta meg meghívás útján, ki állását már el is foglalta.

Közgyűlésünk Deák Józsefet nagyszántói lelkeszi állásában véglegesen megerősíti s kötelezi úgy őt, mint a választó egyházat, a szokásos bekebelezési díjnak a közigazgatási pénztárba való befizetésére; miről a közig. pénztárnok értesítettik.

17. szám. A berettyószentmártoni egyházközség presbiteriuma 1910. szept. 18-án a kántortanítói állást Császi Gábor általános kitűnő osztályzattal képesített tanító-jelölttel töltötte be, meghívás útján.

Közgyűlésünk Császi Gábor tanítót berettyószentmártoni kántortanítói állásában véglegesen megerősíti s kötelezi úgy őt, mint a választó egyházat, hogy a bekebelezési díjat az egyházmegyei közigazgatási pénztárba fizessék be, miről a közig. pénztárnokot értesíti; Császi Gábort pedig utasítja, hogy a hivatali eskü letételére az egyházmegyei közgyűlés előtt jelenjék meg.

18. szám. A bihari egyházközség presbiteriuma a kisvegyes (III-ik.) tanítói állásra 1910. okt. 6-án Kuki Zoltán okleveles tanító jelöltet választotta meg meghívás útján.

Közgyűlésünk Kuki Zoltánt bihari tanítói állásában véglegesen megerősíti s kö-

1911.
Antal

20
1910.
rás sz

2
organi
hívás
vallás
válasz

telezi úgy őt, mint a választó egyházat a szokásos bekebelezési díjnak a közig. pénztárba való befizetésére, miről az egyházmegyei közig. pénztárnokot értesíti; Kuki Zoltánt pedig utasítja, hogy a hivatali eskü letételére az egyházmegyei közgyűlés előtt jelenjék meg.

19. szám. A darvasi egyházközség presbitériuma 1911. jan. 19-én az orgonista kántor-tanítói állásra Nagy Antal okleveles tanítót választotta meg.

Nagy Antalt darvasi orgonista kántor-tanítói állásában közgyűlésünk véglegesen megerősíti s kötelezi úgy őt, mint a választó egyházat a szokásos bekebelezési díjnak a közig. pénztárba befizetésére, Nagy Antalt egyben utasítván arra is, hogy hivatali esküje letételére az egyházmegyei közgyűlés előtt jelenjék meg.

20. szám. A hegyközkovácsii egyház presbiteriuma 1910. okt. 16-án orgonista kántor-tanítóvá Szilágyi András székelyhidi okleveles tanítót választotta meg.

Közgyűlésünk Szilágyi Andrást hegyközkovácsii tanítói állásában megerősíti s kötelezi úgy őt, mint a választó egyházat a bekebelezési díjnak a közig. pénztárba való befizetésére, Szilágyi Andrást pedig utasítja, hogy a hivatali eskü letételét igazoló okmányt az esperesi hivatalnak mutassa be és ha ezt nem tehetné, eskütételre a legközelebbi egyházmegyei közgyűlés előtt jelentkezzék.

21. szám. A hegyközujlaki egyház presbiteriuma az organista kántor-tanítói állásra 1910. szept. 18-án meghívás útján Pércsi Lajos okleveles nyugalmazott, de a vallás és közoktatásügyi minister által reaktivált tanítót választotta meg.

Közgyűlésünk Pércsi Lajost a hegyközujlaki tanítói állásban véglegesen megerősíti s a szokásos bekebelezési díj közigazgatási pénztárba való befizetésére úgy őt, mint a választó egyházat kötelezi.

22. szám. A szentjánosi egyház presbiteriuma a kisvegyes tanítói állásra 1911. február 16-án Kalas Sándor mogyoróspusztai okleveles tanítót választotta meg.

Kalas Sándort szentjánosi tanítói állásában közgyűlésünk véglegesen megerősíti, kötelezvéen úgy őt, mint a választóegyházat a szokásos bekebelezési díjnak közig. pénztárba való befizetésére. Egyszersmind utasítja Kalas Sándort, hogy a hivatali eskü letételét igazoló okmányát az esperesi hivatalnak mutassa be, vagy ha még esküt nem tett volna, eskütételre a legközelebbi egyházmegyei közgyűlés előtt jelenjék meg.

23. szám. A zsákai egyház presbiteriuma a III-ik tanítói állásra 1910. szeptember 25-én Cseplák Róza okleveles tanítónőt választotta meg.

Cseplák Rózát zsákai tanítói állásában közgyűlésünk véglegesen megerősíti s kötelezi úgy őt, mint a választó egyházat, hogy a bekebelezési díjat a közig. pénztárba fizessék be, egyszersmind utasítja Cseplák Rózát, hogy a hivatali eskü letétele végett az egyházmegyei közgyűlés előtt jelenjék meg.

24. szám. Császi Gábor berettyószentmártoni, Kuky Zoltán bihari, Nagy Antal darvasi, Kalas Sándor szentjánosi tanítók és Cseplák Róza zsákai tanítónő a hivatali esküt leteszik.

Az egyházmegye közgyűlése az esküt tett tanítók részére a bizonyítvány kiadását elrendeli.

25. szám. Jelentés az országos lelkeszi nyugdíjintézet 1910. évi pénztári számadásának megvizsgálásáról.

Az egyházmegyei közgyűlés tudomásul veszi, hogy az országos ref. lelkeszi nyugdíjintézet 1910. évi pénztári számadása a felsőbb egyházi hatóság által jóváhagyott járulékkimutatása kapcsán tételről-tételre megvizsgáltatott s a számadás úgy bevételi, mint kiadási részében számszerűleg helyesnek és kellően okmányoltnak találtatott,

valamint számadó pénzkezelőnek a felmentvény megadása a szokásos óvások fentartása mellett javaslatba hozatott.

Minthogy pedig a bemutatott számadás megvizsgálásánál 28 kor. 10 fillér, pénztárnoknak pedig a pénzkezelése körül 1 kor. 05 fill. postaköltsége merült fel, ezen összegeket az egyházmegyei közgyűlés a közigazgatási pénztárból kiutalja és kifizetésére a közg. pénztárnokot felhatalmazza.

26. szám. Jelentés a bihari ref. egyházmegye közalapi végrehajtóbizottságának 1910. évi közalapi számadásának megvizsgálásáról.

Az egyházmegyei közgyűlés a közalap 1910. évi számadásait kellően okmányolt-nak és számszerűleg helyesnek találta, Konrád Géza pénzkezelőnek ezen számadásra vonatkozólag a felmentvény megadását javaslatba hozta a conventhez s minthogy pedig a bizottság a pénzkezelő postaköltségét 50 fillérben, a bizottsági gyűlésen megjelent tagok napidiját és fuvar-költségét 21 kor. 58 fillérben, együtt 22 kor. 08 fillérben megállapította, ennél fogva ezen összeget az egyházmegyei közgyűlés a közalap pénztárból kiutalja.

27. szám. Jelentés az egyházmegyei lelkészi gyámdijintézet 1910. évi számadásáról.

A bihari református egyházmegyei lelkészi gyámdijintézet közgyűlés 1911 április hó 19-éről kelt jegyzőkönyvi határozatát, mely szerint a lelkészi gyámdijintézet 1910. évi számadását elfogadta, helybenhagyta és a felmentvényt Zsigmond Ferenc gyámdijintézeti pénztárosnak megadta, az egyházmegyei közgyűlés tudomásul veszi.

28. szám. A számvevőszék jelentése az egyházmegyei közigazgatási pénztár 1910. évi számadásáról.

A számvevői jelentést, mely szerint a bihari reform. egyházmegye közigazgatási pénztára, valamint az ott kezelt egyéb ala-

pok és alapítványok számadása megvizsgáltatott és

I. Közigazgatási pénztár :

34.622 korona 11 fillér bevétellel
 34.435 korona 27 fillér kiadással

 186 korona 84 fillér maradvánnyal.

Vagyon :

186 korona 84 fillér készpénzzel
 18.516 korona — fillér kötvényértékkel
 70 korona 14 fillér bevétellel

 18.772 korona 98 fillér, összesen
 601 korona 72 fillér szaporodással.

II. Tűzbiztosítási pénztár :

177 korona 02 fillér bevétellel
 172 korona 02 fillér kiadással

 1.149 korona 33 fillér vagyonnal.
 74 korona 06 fillér szaporodással.

III. Fugyivásárhelyi iskolaalap :

1910 január 1-én 1539 K 80 f készpénz maradvánnyal
 76 K 80 f kamat, mint szaporodással

 1910 dec. 31-én 1616 K 60 f vagyonnal.

IV. Révi missióalap :

1680 korona 31 fillér bevétellel
 1680 korona 11 fillér kiadással

 — korona 10 fillér maradvánnyal
 1994 korona 90 fillér alap mint volt.

V. Egyházmegyei könyvtár :

2467 korona 01 fillér bevétellel
 2467 korona 01 fillér kiadással

 — korona — fillér maradvánnyal
 1981 korona 28 fillér alapvagyonnal
 181 korona 41 fillér szaporodással

VI. Zsákai lelkész jav. alap:

3775 korona 30 fillér bevétellel
 3775 korona 30 fillér kiadással
 — korona — fillér maradvánnyal
 4840 korona — fillér vagyonnal.

VII. Nagytótfalui alap:

649 korona 44 fillér bevétellel
 649 korona 44 fillér kiadással
 — korona — fillér maradvánnyal
 14899 korona 98 fillér vagyonnal
 647 korona 32 fillér növekedéssel.

VIII. Lesi Pálinkás alap:

128 korona 10 fillér bevétellel
 128 korona 10 fillér kiadással
 — korona — fillér maradvánnyal
 1800 korona — fillér alap mint volt.

IX. Radnóthi alap:

19 korona 80 fillér bevétellel
 19 korona 80 fillér kiadással
 — korona — fillér maradvánnyal
 150 korona — fillér az alap változatlan.

X. Fráter-Sisári alap:

13 korona 50 fillér bevétellel
 13 korona 50 fillér kiadással
 — korona — fillér maradvánnyal
 100 korona — fillér alap mint volt.

XI. Lelkeszi temetkezési pénztár:

1909 dec. 31-én 388 korona 06 fillér vagyonnal
 1910 dec. 31-én 402 korona 26 fillér vagyonnal
 14 korona 20 fillér szaporodással.

XII. Bartos I. Hodosi egyházi alap:

136 korona 16 fillér bevétellel
 136 korona 16 fillér kiadással
 — korona — fillér maradvánnyal
 1000 korona — fillér az alap, mint volt.

XIII. Bartos I. Hodosi iskola alap:

136 korona 16 fillér bevétellel
 136 korona 16 fillér kiadással
 — korona — fillér maradvánnyal
 1000 korona — fillér alap változatlan.

XIV. Egyházmegyei lelkészegyesület:

44 korona 90 fillér bevétellel
 88 korona 90 fillér kiadással

XV. Imre Sándor alap:

204 korona 90 fillér bevétellel
 204 korona 90 fillér kiadással
 — korona — fillér maradvánnyal
 4282 korona 10 fillér vagyonnal
 204 korona 90 fillér szaporodással.

XVI. Szabó Károly alap:

1909 dec. 31-én 995 K 74 f készpénz maradvánnyal
 1910. évi 45 K 28 f kamatokkal
 1910 dec. 31-én 1041 K 02 f alapvagyonnal.

Helyesnek és okmányokkal igazoltnak találtattak, az egyházmegyei közgyűlés tudomásul veszi a közigazgatási pénztár és az ott kezelt alapok és alaptványok 1910. évi zárszámadásait elfogadja és a közigazgatási pénztárnoknak a felmentvényt a szokásos óvások fentartása mellett megadja.

29. szám. A számvevőszék jelentése az esperesi hivatal kezelése alá 1910. év folyamán befolyt pénzekről vezetett számadás megvizsgálása tárgyában.

köz

 ezz
 me
 lelk
 vet

A számvevői jelentést, mely szerint a számadás megvizsgáltatott és az
 8874 korona 47 fillér bevétellel
 8873 korona 57 fillér kiadással
 és — korona 90 fillér maradvánnyal, helyesnek és minden tételében okmányokkal igazoltnak találtatott, az egyházmegyei közgyűlés tudomásul veszi és ehhez képest a felmentvényt a szokásos óvások fentartása mellett felelős számadónak megadja.

30. szám. A számvevőszék jelentése a tanítótestület köz és segélypénztára számadása megvizsgálásáról.

Az egyházmegyei közgyűlés a számvevői jelentést, mely szerint a tanítótestület közpénztárának 1910. évi számadása az előző évi maradvánnyal együtt 2319 kor. 35 fill. bevétellel 346 kor. 21 fillér kiadással és 1973 kor. 14 fill. maradvánnyal valamint a segélyegyleti pénztár 3035 kor. 99 fillér bevétel és semmi kiadással rendszerben találtatott — tudomásul veszi; figyelmezteti azonban tanítótestület elnökségét, hogy a jövőben kiadásait a bevételekhez mérsékelje, mivel ennek figyelmen kívül hagyásával, mint ez évben is történt, könnyen a pénztár gyengülése következik be.

31. szám. Az egyházak 1910. évi zárszámadásai s ezzel kapcsolatban a számvevőszéki elnök észrevétele a mezőtelkii egyház 1910. évi számadására vonatkozólag a lelkesznek ajándékozott termények és a káplán által felvett 10 korona tárgyában.

A számvevőszék javaslatához képest az egyházmegyei közgyűlés észrevétel nélkül jóváhagyja Ártánd, B-Szentmárton, Biharpüspöki, Bojt, Csatár, Élesd, Fugyivásárhely, Furta, H-K-Kovácsi, H-K-Száldobágy, Csökmő, Kismarja, Mezőkeresztes, Mezőtelegd, M-Kakucs, Nagyvárad, Nyüved, Less, Örvénd Paptamási, Pelbárthida, Pusztatold, Pósalak, Pusztajlak, Rév, Szalárd,

Szentjános, Zsáka, Váncsod, egyházközségek számadásait.

Jóváhagyja a közgyűlés a H-K-Pályi, Fugyi, Jákóhodos, H-K-Ujlak, Bors, Nagykereki és Nagyszántó egyházközségek számadásait is.

szám

Minthogy azonban a számvevőszék jelentése szerint e községekben úgy az egyházi haszon jövedelmek, mint a kivetett egyházi adók hiányosan fizettetnek be, s ennek eredménye, hogy az egyház több irányu fizetési kötelezettségeikkel hátralékban vannak, ennél fogva felhívja az egyházmegyei közgyűlés most nevezett egyházak presbitériumait, miszerint kintlevőségeik behajtása iránt intézkedjenek.

Végül minthogy az egyházi II. t.-c. 77. §-a értelmében az időközi teljes fizetés az illető egyházközség egyházfentartó alapjának létesítésére fordítandó, ennél fogva felhívja az egyházmegyei közgyűlés a számvevőszék elnökét, állapítsa meg azon termény mennyiséget, amelyet az 1909. évben a mezőtelkii egyház lelkészének jogtalanul kiadott, ezt az esperesnek jelentse be, a mezőtelkii egyháznak pedig szigoruan meghagyja az egyházmegyei közgyűlés, hogy a kimutatott termény mennyiséget, valamint a káplán által felvett 10 koronát az egyházfentartó alapnak téríttesse haladék nélkül vissza s eljárása eredményéről az esperesnek jelentsen.

32. szám. Jámbor-féle alapítványnak 1910 évi számadásáról szóló számvizsgálói jelentés.

A számvevői jelentést, mely szerint a mezőkeresztesi Jámbor-alap számadása megvizsgáltatott és eszerint az alap-összeg 12929 korona 26 fillér betéti tőkében, a vagyonszaporodás 2768 korona 90 fillérben megállapított, az egyházmegyei közgyűlés tudomásul veszi és ehhez képest a felment-

vényt a szokásos óvások fentartása mellett felelős számadónak megadja.

33. szám. A számvevőszék jelentése a siteri alapok számadásainak átvizsgálásáról.

Az egyházmegyei közgyűlés a számvevőszéknek a jelentését, mely szerint a közpénztár kezelése alatt álló siteri alapok számadásai 10539 kor. 99 fillér vagyonnal rendbe találtattak, az egyházmegyei közgyűlés tudomásul veszi és a számadásokat helybenhagyja. Jóváhagyja az egyházmegyei közgyűlés a pénztárnok azon eljárását, hogy az alapokat rendezte, s ehhez képest a VIII-ik számú, jó szolgálak megjutalmazására szolgáló alapot 710 kor. 43 fillér, a IX-ik csoportot 1000 kor., az I. számú csoportot szintén 1000 kor. alaptőkével megállapítja.

Minthogy pedig az egyházmegyei pénztáros jelentése szerint a számvevői kimutatással 1910. évi szaporulat gyanánt feltüntetett 939 kor. 39 fillérből az egyházmegye 161—1910. sz. határozata értelmében az egyes alapok növelésére s kiegészítésére már 355 korona 41 fillér felhasználtatott s így 1911. január hó 1-én a maradvány csak 584 koronát tesz ki, ennél fogva az egyházmegye csak ezen összeg felosztása iránt intézkedik és pedig 245 koronát a VI. csoporthoz mint egyházfenntartási alaphoz csatol, 339 koronát az időközi kamatokkal együtt pedig elszámolás kötelezettsége mellett a siteri iskolai szükségletekre engedélyez.

Ezzel egyidejűleg a siteri alapok hasonló természetű II., IV., V., VI. és VII. csoportjainak összefoglalását engedélyezi és az alapok 1910. évi számadásaira vonatkozólag a felmentvényt a szokásos óvások fentartása mellett Konrád Géza közig. pénztárnoknak megadja.

34. szám. Jelentés a nagyváradai ref. tanítónőképző intézet 1909 – 1910. tanévi számadásainak átvizsgálásáról.

Az igazgatótanács azon jegyzőkönyvi megállapítását, mely szerint a ref. tanítónőképző 1909—1910. évi számadásai átvizsgáltattak és intézetet illető alapítványok :

1. Zsigó Endréné-alapítvány a Nagyváradai Hitelbanknál 720. sz. a. elhelyezett takarékpénztári betétkönyv szerint 1177 kor. 52 fill.

2. Sulyok István-alapítvány ugyanott 1062. sz. a. elhelyezett takarékpénztári betétkönyv szerint 324 kor. 40 fill.

3. Telegdy Józsefné-alapítvány ugyanott 1207. sz. a. elhelyezett takarékpénztári betétkönyv szerint 214 kor. 30 fill.

4. Katona Erzsike-alapítvány ugyanott 1321. sz. a. elhelyezett takarékpénztári betétkönyv szerint 105 kor. 60 fill.

5. Reiner Gyula hagyatékából 1781. sz. a. ugyanott elhelyezett takarékpénztári betétkönyvön 860 kor. összesen 2681 kor. 82 fill. összeggel, továbbá a tanítónőképző intézet 1909—1910. évi bevétele 25936 kor. 63 fillérrel, kiadása ugyanezen időtől 23493 kor. 86 fillérrel, maradványa 2442 kor. 89 fillérrel, ezenkívül özv. Bögös Lajosné internátusi igazgatónő számadása szerint:

1. Ritoók-alapítvány a Nagyváradai Takarékpénztár 5656. sz. betétkönyve szerint 5151 kor. 85 fill.

2. Nagy Imre-alapítvány a Keresk. Iparkamara Terményhitelbank 22442. sz. betétkönyve szerint 253 kor. 01 fill.

3. Tisza Kálmán-alapítvány ugyanott 23246. sz. a. elhelyezett takarékpénztári betétkönyv szerint 3088 kor. 28 fill., összesen : 8492 kor. 34 fillér összeggel és végül a pénztáros kezéhez befolyt összeg 32456 kor. 68 fillér bevétellel, 3640 kor. 88 fillér kiadással, 28815 korona 80 fillér

maradvánnyal, az internátus összes készpénze az alapítványok összegével 37308 kor. 14 fillérrel rendben találtattak, az egyházmegyei közgyűlés tudomásul veszi s a betérjesztett jegyzőkönyvi javaslatához képest ezen számadásokra nézve a felmentvényt úgy Füredi László pénztáros, mint Bögs Lajosné internátusi igazgatónő részére a szokásos óvások fentartása mellett megadja.

35. szám. Esperesi előterjesztés a hegyközujlaki kántor-tanítói évi terményilletmény pénzbeli értékének megállapítása ügyében.

A hegyközujlaki egyház azon intézkedését, mely szerint a kántortanító 1908. és 1909. évi buzatermény-illetményének egyenértéke fejében a kántortanítónak métermázsánként 24 koronát fizetett, az egyházmegyei közgyűlés tudomásul veszi azzal, hogy amennyiben a termény értékének ily összeggel való megváltását az egyházközség magára nézve sérelmesnek találja, ez iránti panaszával forduljon az egyházi közig. bírósághoz.

Felhívja egyébként az egyházmegyei közgyűlés az esperest, miszerint a díjlevél szerinti kántortanítói nyerstermény-illetmény pénzbeli értékének, az érdekeltek közös megegyezésével való megállapítása iránt intézkedjék s a helyesbitett díjlevelet jóváhagyás céljából ide terjessze be.

36. szám. Az egyházmegyei számvevő a bojti egyház takarékmagtári alapszabályzatát betérjeszti.

Az egyházmegyei közgyűlés az alapszabályzatot elfogadja, megerősíti, záradékkal ellátja és felhívja az egyházközséget, hogy a megerősített alapszabályt még egy példányban állíttassa ki s az esperesi irattárba leendő elhelyezés végett az espereshez mutassa be.

37. szám. A szavazatbontó bizottság jelenti, hogy az egyházmegye közgyűlésének 114—1910. sz. határozatával a megüresedett egyik világi jegyzőségre elrendelt szavazás alkalmával mind a 42 egyház betérjesztette szavazó ívét, a jogérvényes 48 szavazatból 43 szavazat Lukács Ödön Nagyvárad városi adóügyi tanácsosra, 5 szavazat Vasady Lajos biharvármegyei kir. tanfelügyelőre esvén, a szavazatok többségével Lukács Ödön választatott meg.

Az egyházmegye közgyűlése a választás eredményét tudomásul veszi s fölhívja Lukács Ödön urat, hogy a választást fogadja el, aki a választást elfogadván, a hivatali esküt leteszi s erős református érzéséről tanuskodó szavaival magát az egyházmegye szolgálatára följánlja.

38. szám. A szavazatbontó bizottság egyik megüresedett helyére

az egyházmegyei közgyűlés Lukács Ödön egyházmegyei jegyzőt megválasztja.

39. szám. Olvastatott Sulyok István esperes következő időszakai jelentése:

Nagytiszteletű s tekintetes egyházmegyei közgyűlés!

Esperesi időszakai jelentésemben a szokáshoz képest csak azokra az adminisztratív intézkedések bejelentésére szorítkozom, amelyeket elnöki jogkörből kifolyólag az ügyek sürgős voltára tekintettel megtenni kellett. Egyházmegyénknak szellemi és anyagi életéről, a személyes és közvetlen tapasztalatok ezuttal rendelkezésre nem állván, megnyugtatóan annyit említek meg, hogy egyházainknak belső és külső életét semmi mélyebbre ható rázkódtatás nem zavarta meg. Sőt a tudomásomra hozott egyes jelentésekből, amilyen pl. egyebek között a bihar-püspöki egyház buzgó lelkipásztorának és a presbyteriumnak az az elismerésre és követésre méltó ténye, hogy hiterősítő iratok beszerzésére és ezeknek különösen a hitben gyöngye egyház-tagok közötti kiosztására 200 kor. alapítványt létesített, — jól esik föltételeznem, hogy ha lassan is, de elvégre minden gyülekezetünkben megindul az a munka, mely a mai közönyt és mozdulatlanságot

megtör
jobban

1.
tisztele
megye
örvënd
és váll
szavaz
fenteb
nyert
az épi

2.
3000
kitevő
házmeg
Hegyk
igazolt
haszná
nak tö
nálatát
mindan
leszti,

3.
ker. kö
egyház
délyez
nyiben
folyósi
csak a
egyház
tűzkár
saságn

4.
zéséne
a tanít
tésüket
pedig
tók ne
tén seg
elnöksé
összeg

megtörve, hittestvéreink figyelmét és érdeklődését jobban-jobban az egy szükséges dolog felé irányítja.

1. Ezeknek előrebozsátása után van szerencsém tisztelettel bejelenteni, hogy a 193—1910. sz. egyházmegyei közgyűlési határozat meghagyása folytán az örvéudi egyház iskolaépítési ügyében a terv, költségvetés és vállalati szerződés elfogadására vonatkozó névszerinti szavazással meghozott határozatait bemutatta és így a fentebb hivatolt felettes egyházhatósági határozatban nyert felhatalmazás alapján az egyházmegye elnöksége az építkezési engedélyt megadta.

2. A hegyközpályii egyháznak kérelme folytán, hogy 3000 K költséggel orgonát építtethessen és erre 1700 K kitevő alapját felhasználhassa, miután a szerződést egyházmegyei ügyész urral átvizsgáltattam és az egyház Hegyközpályi község képviselőtestületének határozatával igazolta, hogy e vállalati összegből az orgona-alap felhasználása után fenmaradó 1300 K adósság és kamatainak törlesztésére a község a „Gétlapos“ legelő évi használatát és jövedelmét az egyháznak időkikötése nélkül mindaddig átengedte, míg ezt az adósságot le nem törleszti, — engedélyeztem.

3. Az egyházm. közgyűlés 186—910. s az egyházker. közgyűlés 521—910. sz. határozatával a darvasi egyháznak iskolaépítési célra 12000 K kölcsönt engedélyezvén, az egyház által kiállított adóslevelet, amennyiben az épületek tűzbiztosítása tekintetében a kölcsönt folyósító pénzüintézet szabad kezét kívánt magának, — csak azzal a föltétellel záradékoltam, hogy a darvasi egyház az egyházkerületi rendelkezés értelmében épületeit tűzkár ellen továbbra is a Fonciére pesti biztosító társaságnál köteles biztosítani.

4. Mivel a tandijkárpótlási segély kérvények elintézésének késedelmessége folytán egyik-másik egyházban a tanító urak nehéz helyzetbe jutottak amiatt, hogy fizetésüket az állampénztár nem folyósította, az egyházak pedig jogos alapon az összegek előlegezésére szoríthatók nem voltak ugyan, de mégis tanítóik súlyos helyzetén segíteni kívántak: a borsi egyháznak az egyházm. elnökség engedélyezte, hogy tanítóik tandijkárpótlása összegének erejéig 689 K 60 fillér ideiglenes kölcsönt

felvehessen s mihelyt a kiutalás megtörténik, e kölcsönt haladéktalanul visszafizesse. Hasonló okból és hasonló feltétel mellett engedélyeztetett a *váncsodi* egyháznak 156 K 04 fillér s azután pénztári készlet hiányában a belhivatalnoki fizetések teljesítésére 450 K ideiglenes kölcsön oly formán, hogy azt a f. évi október hó 1-ig az egyház a beszedett egyházi adóból kifizetni köteles. Nevezett egyháznak a f. évi április 6-tól beterjesztett azt az újabb kérvényét azonban, amelyben lelkészlakának sürgős javítására 200 K ideiglenes kölcsön engedélyezését kérte, abból az okból, mert a sürgősséget beigazolván nem látta és mert a presbytérium által kért összeget a lelkész előterjesztésében kérelemmel jelezte: az elnökség azzal adta vissza, hogy a javítás halaszthatatlan voltát igazolván és a munkálatra szükséges összeget is a valóságnak megfelelően megállapítván, egyházmegyei közgyűlésünk határozzon az újabb ideiglenes kölcsön engedélyezése tárgyában. Végül berettyószentmártoni egyház nyert engedélyt 800 K ideiglenes kölcsön felvételére olyképpen, hogy ezt az összeget szabályszerű adóslevél kiállítása mellett a takarékmagtár betéttőkéjéből vegye föl s azt lehetőleg mielőbb, de legkésőbb f. évi december hó 31-ig kamatcsontítás nélkül fizesse vissza. Egyidejűleg a presbytériumot figyelmeztettem, hogy az ideiglenes kölcsön felvételét állandó rendszerré tenni nem lehet.

5. Az egyházmegyei közgyűlés hozzájárulásából feltételezetten ideiglenesen megengedtem, hogy Szentpétery Gábor hegyközpályi és Pércsi Lajos hegyközujlaki tanítók állami anyakönyvvezető helyettesekké kineveztesse. Természetesen azzal a világos kikötéssel, hogy ezt a megbízatást csak tanítási időn túl és így hivatali kötelességük sérelme nélkül vállalhatják el. Bekértem egyszersmint az érdekelt egyházak presbytériumának vonatkozó határozatát is.

Pércsi Lajos tanító ur azonban a presbytérium engedélye folytán a felállítandó postaügynökség elfogadására is engedélyt kérvén, e részben a döntést egyházmegyei közgyűlésünk bölcsességére bízom, mivel itt sürgős eljárás szüksége nem forgott fenn.

6. Tudomásvétel végett tisztelettel jelentem be, hogy

a zsákai egyház 600 K, a váncsodi egyház 800 K, a bojti egyház 300 K és a b.-szentmártoni egyház 500 K ideiglenes kölcsönét visszafizette.

7. Molnár Vince darvasi lelkész ur ez évi január hó 1-től április 1-ig betegség miatt szabadságoltatván, a darvasi egyház adminisztrálásával Csernák Béla furtai lelkész urat bízom meg, ki éppen a legnehezebb időben készséggel engedett felkérésemnek.

8. Császár Dezső tanító ez évi januárban állami tanítónak neveztetvén ki, kisszántói tanítói állását elhagyta, Keresztesi Károly lelkészt felhívtam, hogy addig is, míg az állás betöltése megtörténne, a növendékek tanítását teljesítse s egyben a pályázat eredménytelenségére is gondolván, a vármegyei közigazgatási bizottságtól az 1907. XXVII. t.-c. értelmében a segédtanító alkalmazására is kérjen engedélyt.

Minthogy sem a pályázat meghirdetése célhoz nem vezetett, sem a debreceni tanítóképző intézetből segédtanítónak senki sem ajánlkozott, nevezett lelkész ur kénytelen volt a tanítást ezen tanév végéig elvállalni, amihez 40-1911 sz. jelentése szerint a vármegyei közigazgatási bizottság is hozzájárult. Kérem tehát a mélyen tisztelt közgyűlést, hogy ezt a kényszerhelyzetet részéről szintén tudomásul venni méltóztassék.

9. Ez iskolai év folyamán járványos betegség következtében 1910. évi okt 24-től 1910 nov. 20-ik napjáig Szent-Jánoson, az 1910. év nov. 3-tól 1911 jan. 16-ig Kismarján, 1910 nov. 6-tól 1911 febr. 1-ig Pusztaujlacon a tanítást beszüntetni kellett; ugyszintén közig. egészségügyi hatósági intézkedésre a furtai iskolák is bezárattak a f. évi január hó 28-án s így voltak egészen április 11-ig.

10. A legutóbbi közgyűlés óta az egyházmegye lelkészi és tanítói karában, részint halálozás, részint eltávozás következtében jelentékeny változások fordultak elő.

Igy ez évi március hó 27-én életének 79., lelkészkedésének 52-ik évében jobb létre szenderült Séra Ferenc siteri lelkésztársunk. A megboldogult egyik tipikus alakja volt még azoknak a régi kálvinista papoknak, akik puritán egyszerűséggel, nemes kedéllyel forgolódtak utolsó lehelletükig az ur szőlőjében. Nem keresve a zajos fórumot,

Séra Ferenc gazdag lelkekincseit több mint félszázadon át gyülekezete javára gyümölcsöztette s e két nagy eszme: Isten és haza szolgálatában mindvégig áldásosan működött. Áldott legyen közöttünk emlékezete! Méltóztassék elrendelni, hogy az elhunyt lelkész rövid életrajza jelen gyűlésünk jegyzőkönyvébe a szokott módon felvétessék.

Ugyancsak benső és igaz részvéttel emlékezem meg néh. Szabó Kálmán siteri segédlelkész haláláról, akit az ifju sziv édes álmai és reményei közül életének 25-ik évében, a mult évi november hó 5-ik napján ragadt ki a halál. A tragikus sorsot ért ifju Timótheusnak legyen emlékezete áldott.

Ugyancsak itt emlékezem meg arról a nagy csapásról és vesztéséről, amely nagyvárad tanítónőképző intézetünket a mult évi november hó 23-ikán Sáfrány Lajos igazgatótanár elhunytával érte. A tragikus sorsot ért fiatal tanár kora halála méltó és igaz fájdalmat ébreszt mindnyájunkban, mert azon kiváló kevés paedagogusok közé tartozott, aki mint tanár szinte szokatlan tiszteletet és szeretetet váltott ki lebilincselő modorával, mély tudásával tanítványainál és akinek mint szaktudósnak a neve a magasabb tanügyi körökben immár elismert volt s művét maguk az állami tanintézetek egymásután vezették be s adták tanítványaik kezébe. A férfikor legszebb szakában akkor roppant össze nagy hirtelenséggel, mikor a református egyházunk főleg nevelésügye oly sok szép reményt fűzött hozzá és annyit várt közismert tehetségétől és szaktudásától. A felejthetetlen tudós tanár emlékének egyházmegyénk a maga jegyzőkönyvében szenteljen néhány sort s abban tegye le a kegyelet babérlombját a szeretteitől távol idegenben domboruló sirjára.

Mint segédlelkészek léptek be egyházmegyénk kötelékébe Csiszár Árpád, majd ennek távozása folytán Szücs József Siterbe, Nagy Ferenc Hegyközpályiba és Juhász András Hegyközüjlakba.

A tanítói karból eltávoztak: Császár Gyula Hegykököváciből, Császár Dezső Kisszántóról, Papp Károly Darvasról, Fényi Gyuláné Szentjánosról, Borbély Lajos tanító pedig hosszú hűséges szolgálata után a bihari állásáról nyugalomba vonult.

Utóbbi ugyis mint tanító, ugyis mint az egyházmegyei tanügyi bizottság tagja, egyházközsége és a felettes hatóság elismerését és becsülését érdemelte ki becsületes munkájával. Küzdelmes munkásságának legyen jutalma e helyről az őszinte méltánylás szava és az az igaz óhaj, hogy lelki és testi erőben minél tovább élvezze a jól megérdemelt nyugalmat.

Jelentésemnek jóváhagyás mellett leendő tudomásul vételét kérve, kiváló tisztelettel vagyok

A nagytiszteletű s tekintetetes egyházmegyei közgyűlésnek

Nagyvárad, 1911 április 15-én

alázatos szolgálja

Sulyok István,

esperes.

Az esperesi időszaki jelentést egyházmegyénk közgyűlése tudomásul veszi s egyes részeire vonatkozó határozatait a következő számok alatt hozza meg:

40. szám. Az esperes időszaki jelentése kapcsán

1. Az örvéndi egyháznak a 193—910 határozat alapján kiadott építési engedélyt az egyházmegye közgyűlése jóváhagyja.

2. A hegyközpályii egyháznak kiadott engedélyt, hogy 3000 korona költséggel orgonát építhessen és erre 1700 koronát kitevő alapját felhasználhassa;

3. A darvasi egyház által a 196—910 sz. egyházmegyei és 521—1910 sz. egyházkerületi határozatok alapján felvett 12000 koronás iskolaépítési kölcsön adóslevelének záradékolását;

4. A borsi, váncsodi és berettyószentmártoni egyházaknak az elnökség által megszabott feltételek mellett ideiglenes kölcsön engedélyezését;

5. Szentpéteri Gábor hegyközpályii és Pércsi Lajos hegyközujlaki tanítóknak állami anyakönyvvezető helyettesekké kineveztetéséhez az ideiglenes hozzájárulást,

illetve a Szentpéteri Gábor és Pércsi Lajos tanítók mellékfoglalkozására vonatkozó engedély kiadását annak a hangsúlyozásával hagyja véglegesen jóvá, hogy azt csak addig gyakorolhatják, míg hivatali kötelességük teljesítésében akadályul nem szolgál ;

6. Továbbá a zsákai, bojti és berettyó-szentmártoni egyházak ideiglenes kölcsönei visszafizetését ;

7. Molnár Vince darvasi lelkésznek 1911 január 1-től március hó 1-ig betegség okából szabadságoltatását s ez idő alatt az adminisztratív teendőkkel Csernák Béla furtai lelkész megbízatását ;

8. A kisszántói tanítói állásnak sem rendes, sem segédtanítóval való be nem tölthetése folytán a növendékek tanításával a kényszer helyzetre való tekintettel Keresztesi Károly lelkész megbízatását jóváhagyással tudomásul veszi.

41. szám. Az esperesi jelentésből fájdalmas érzésekkel értesült közgyűlésünk arról, hogy

Séra Ferenc siteri lelkész, a régi kálvinista papság e tipikus alakja, egyházmegyénknak is volt tanácsbírája, ki lelki kincseit több, mint félszázadon át gyümölcsöztette gyülekezete javára, élete 79-ik évében elhunyt.

Szabó Kálmán siteri segédlelkészt pedig az ifju szív édes álmai és reményei közül élete 25-ik évében ragadta el a halál és

Sáfrány Lajos is, a kiváló paedagogus, a tanítványai által szinte rajongásig menő szeretettel környezett tanár, a nagyváradi tanítónőképző intézet igazgatója, szinte tragikus módon akkor dőlt ki az élők sorából, midőn a református nőnevelés ügyében hozzáfűzött nagy reményeket kezdette sorra megvalósítani ;

emléköket kegyelettel örökíti meg jegyzőkönyvének lapján s megbizza az esperest,

veszi

közzg
feláll

zotts
vona

hogy rövid életrajzuk megírásáról s jegyző-könyvben közléséről gondoskodják.

42. szám. Az egyházmegye közgyűlése tudomásul veszi

Csiszár Árpádnak, majd Szücs Józsefnek Siterbe, Nagy Ferencnek Hegykőpályiba, Juhász Andrásnak Hegyközujlakra segédlelkészekül való kibocsátását, valamint azt, hogy a tanítói karból eltávoztak Császár Gyula Hegyközkovácsiból, Császár Dezső Kisszántóról, Papp Károly Darvasról és Tényi Gyuláné Szentjánosról ;

végül tudomásul veszi Borbély Lajos bihari tanító nyugalomba vonulását, kívánván neki hosszú életet s a ref. tanügy szolgálatában való buzgó és eredményes fáradozásai után édes nyugodalmat.

43. szám. Pércsi Lajos hegyközujlaki tanítónak a közgyűlés elé utalt ama kérését, hogy a Hegyközujlakon felállítandó postaügynökséget elfogadhassa.

közgyűlésünk teljesíti azzal a megszorítással, hogy mihelyt arról győződnek meg, hogy e mellékfoglalkozás tanítói kötelességei teljesítésében legkevésbé is gátolja, az engedélyt visszavonja.

44. szám. Tárgyaltatott az egyházmegyei missiói-bizottságnak a révi missiói-lelkész időszaki jelentésére vonatkozó előterjesztése :

Egyházmegyei közgyűlésünk a jelentéseket tudomásul veszi. Mivel szükségesnek látja, hogy a körben az ünnepi Istentiszteletek az eddigi beosztás szerint tartassanak meg, felhívja lelkészt, hogy az anyaegyházban lakók amaz óhajlásának, hogy urvacsora osztás délutánján részükre Istentisztelet tartassék, akként próbáljon eleget tenni, hogy magát a ref. vallásu állami tanítóval helyettesitse.

45. szám. Tárgyaltatott az egyházmegyei missió-bizottságnak a váradlesi missiói lelkész időszakai jelentésére vonatkozó jelentése.

Egyházmegyei közgyűlésünk a missió-bizottság felterjesztése alapján a jelentéseket tudomásul veszi.

46. szám. Tárgyaltatott az egyházmegyei missió-bizottságnak a révi és váradlesi lelkészeknek 1910. évről szóló általános missiói jelentésére vonatkozó felterjesztése.

Az egyházmegyei közgyűlés a missió-bizottság felterjesztése alapján a jelentéseket tudomásul veszi, s mellékleteikkel az egyház kerületre felterjeszti.

47. szám. Olvastatott az egyházmegyei missió-bizottságnak felterjesztése a véleményezés céljából leküldött „missiói ügy kezelésére vonatkozó javaslat” tárgyában.

Egyházmegyei közgyűlésünk a missió-bizottság felterjesztése alapján a javaslatot elfogadja, csak az alábbi módosításokat óhajtja:

a) az 5. számú mellékleten a keresztelési és esketési eseteket feltüntető rovat 2—2 részre osztandó, külön a központon, külön a körben végzett lelkészi szolgálatokra vonatkozóan;

b) a 8. számú mellékleten külön rovat látszik szükségesnek a felszámított „napdíj bejegyzésére;”

c) tekintve, hogy a statisztikai összeállításoknál nem a név, hanem a szám a fontos, az összes munkálatnál „amely” és „kik” kifejezés helyett mindenütt „hány” lenne felveendő.

48 szám. Biharpüspökii lelkész jelenti, hogy a micskei pusztán lakó ref. vallásuak lelki gondozását százados gyakorlat ellenére a szentjánosi lelkész vette át, ebből kifolyólag kéri, hogy a közalapi járulék is a pusztán lakó 151 lélek után a szentjánosi egyházból szedessék be.

Egyházmegyei közgyűlésünk a missióbizottság felterjesztése alapján Micske pusztát a biharpüspökii egyházhoz csatolja vissza, elvárván, hogy az ott lakó egyháztagok állandóan lelkigondozásban részesíttessenek.

E határozat az egyházkerületre fölterjesztetik.

49. szám. A berettyószentmártoni lelkész a szórványokban levő tankötelesekről jelent s szükségesnek látja tanyai állami iskola létesítését.

Mivel a Szomolya pusztán iskola létesítése szükséges, lelkész felhivatik, hogy az állami elemi iskola létesítése érdekében a királyi tanfelügyelőséggel lépjen érintkezésbe.

50. szám. A hegyközpályi-i egyház az adócsökkenési segély folyóvá tétele következtében kéri az E. T. III. t.-c. 13. §-ában meghatározott normál adókulcs életbeléptetésének engedélyezését.

Az egyházmegye közgyűlése a szabályszerűen hozott egyháztanácsi és közgyűlési határozatok alapján a normál adókulcs életbeléptetését engedélyezi.

51. szám. Az ártándi ref. egyház második iskoláját felépíteni határozván, a terveket, költségvetést és a vállalkozóval kötött szerződést jóváhagyás és az építkezés engedélyezése végett bemutatja és kéri azon határozatának jóváhagyását, hogy az építési költség 4000 koronán felül eső részét a $\frac{2}{4}$ -ed telek leánytanítói földterhére felveendő egyházmegyei lelkészi gyámintézeti kölcsönnel kívánja fedezni.

Az egyházmegye közgyűlése, miután a leánytanítói föld jövedelme a kölcsön felvételét lehetővé teszi, a kölcsön felvételéhez engedélyt ad, az építkezési terveket és költségvetést az egyház-tanács módosításaival helyben hagyja s a vállalkozóval kötött szerződést azon pótlással, hogy „vállalkozó a vállalati összegért a régi épületet is elbontani, az ólat és árnyékszékeket felépíteni tartozik, — továbbá,

hogy a kikötött építkezési határidő be nem tartása esetében az egyház a birság kiszabásán kívül a munkálatot vállalkozó terhére el is készíttetheti“ jóváhagyási záradékkal ellátni rendeli.

Felhívja az egyházmegye ezekhez képest az egyházat, hogy a pótrendelkezőkkel kiegészített szerződést vállalkozóval aláíratva espereshez haladéktalanul mutassa be, minek teljesítése esetében az építkezés megkezdésének engedélyezésére esperest az egyházmegye felhatalmazza.

Ezen határozat a kölcsönre vonatkozólag további jóváhagyás végett az egyházkerületre lesz felterjesztendő.

52. szám. A biharpüspöki-i egyház a m. kir. államvasutakkal kötött adás-vevési szerződést jóváhagyás végett beterjeszti.

Az egyházmegye a bemutatott szerződést jóváhagyja, záradékoltatni s annak utána az egyházkerülethez további jóváhagyás végett felterjeszteni rendeli.

53. szám. A nagykakucsi egyház a régi iskolai pusztatelek eladására vonatkozó szerződést és vázrajzot jóváhagyás végett beterjeszti.

Az egyházmegye közgyűlése a szerződést jóváhagyja, mihez képest ezt és a vázrajzot záradékoltatni s további jóváhagyás céljából az egyházkerületre felterjeszteni rendeli.

54. szám. A nagyszántói lelkész beterjeszti a presbytérium 23. 1911 sz. névszerinti szavazással hozott határozatát, melyet az egyházközségi közgyűlés 1—1911 sz. határozatával elfogadott, hogy t. i. a templom mellett fekvő „Zombor-féle telket 13000 koronáért megveszi, az adásvételi szerződés jóváhagyását kéri. Az egyházközség a vételárat részint a jelenlegi parochiális telek eladásából befolyó 5000 koronában előírányzott összeggel fedezné, részint egy hosszú lejáratu kölcsönrel, amelynek amortizationális törlesztésére egyfelől a takaréknagytár, másfelől a most még lelkész javadalmazását képező Bucsi

kaszáló jövedelmét használná föl, miután a lelkész e föld jövedelméről hajlandó lemondani a megvásárolandó új telek haszonélvezete fejében. Ugy a mostani parochiális telek eladásához, mint a szükségesnek látszó 7000 korona kölcsönnek fölvételéhez s a megvásárolandó telek haszonélvezete fejében a Bucsí kaszálói lelkészi földnek az egyház részére való átengedéséhez a felsőbb egyházi hatóság jóváhagyását kérik.

Az egyházmegye közgyűlése elvben nem zárkozik el attól, hogy a nagyszántói egyház

1. a Zombor-féle telket 13000 korona vételárért megvegye;

2. hogy a mai parochiális telket és épületet legalább 5000 koronáért eladhassa;

3. s hogy lelkész a Bucsí kaszálóról a megszerzendő új telekért cserében az egyház javára lemondjon;

4. s hogy az egyházközség a Zombor-féle telek vételárának fedezésére kölcsönt vegyen fel.

Azonban az ügyet nem látja kellően előkészítve s az adásvételi ügynek jóváhagyására s egyházkerületi közgyűlés elé terjesztésére azzal a feltétellel hatalmazza fel az egyházmegye elnökségét, ha a nagyszántói egyház:

1. a Zombor-féle telek telekkönyvi ívét bemutatja, s a szerződés megkötését az egyházmegyei ügyész javasolja;

2., ha a mostani parochiális telek eladásáról az adásvételi szerződést az egyházmegye elnökségéhez beterjeszti;

3. ha számszerűleg igazolja, hogy a szükséges kölcsön törlesztését a takarékmagtár s a Bucsí kaszáló föld jövedelme fedezi.

Utasítja továbbá a nagyszántói egyházat, hogy amennyiben az új telek haszonélvezetért cserében lemond a lelkész

a Bucsai kaszálói földről, e változásnak megfelelően új lelkészi díjlevelet állítson ki.

55. szám. A nagyvárad ref. egyház azon határozatához, hogy a nagyvárad 416. sz. betétben A—7 sorszám alatt felvett 48—2811 rész közös legelő illetőséget, amely tévedésből lett az egyház nevére telekkönyvezve, a váradvelencei volt urbéres és zsellérgazdák tulajdonába átbo csátja, az egyházmegye jóváhagyását kéri.

Az egyházmegye közgyűlése az idevonatkozó egyháztanácsi és közgyűlési határozatok jóváhagyásával az eredeti nyilatkozatot záradékolni s végleges jóváhagyás végett az egyházkerületre felterjeszteni rendeli.

56. szám. A nagyvárad ref. egyház az egyházmegye jóváhagyását kéri azon határozatához, hogy a Polnik Mihályné által hagyományozott házas beltelket nem érték esíti, hanem a hagyományok kifizetéséhez szükséges összeget, amely körülbelül 13—14000 koronát tesz ki, kölcsön veszi.

Az egyházmegye közgyűlése az idevonatkozó egyháztanácsi és közgyűlési határozatok jóváhagyásával a kölcsön felvételét engedélyezi s az iratokat végleges jóváhagyás végett az egyházkerülethez felterjeszteni rendeli.

57. szám. Az örvéndi egyház a szőlőföld eladására vonatkozó szerződést jóváhagyás végett beterjeszti.

Az egyházmegye közgyűlése a bemutatott adás-vevési szerződést jóváhagyja, mihez képest ezt záradékoltatni és további jóváhagyás végett az egyházkerületre felterjeszteni rendeli.

58. szám. A váradlesi ref. egyház a lelkész-lakás kijavítását elhatározván, a tervek költségvetés és vállalkozói szerződés jóváhagyásával az építkezési engedély kiadását kérelmezi. Kéri továbbá az egyházmegye engedélyét ahhoz, hogy a javítási költség hiányzó részének fedezése végett az egyház tulajdonát képező váradlesi 21 és 256 sz. betétbeli ingatlanokra 50 év alatt visszafizetendő 2500 korona törlesztéses kölcsönt vehessen fel.

Az egyházmegye közgyűlése, miután a kölcsön törlesztése a kimutatott jövedelmekkel biztosítottak látszik, a kölcsön felvételét engedélyezi; jóváhagyja továbbá a terveket, költségvetést és szerződést is, utóbbit azonban azzal a pótrendelkezéssel, hogy az építkezési határidő be nem tartása esetében az egyház minden napi késedelemért 5 K birságot lesz jogositva vállalkozóval szemben érvényesíteni s ezenfelül a munkát a vállalkozó terhére és veszélyére más vállalkozóval végeztetheti el.

Felhívja az egyházmegye ennek folytán az egyházat, hogy a szerződést az említett pótrendelkezésekkel kiegészítve és vállalkozóval aláíratva espereshez haladéktalanul terjessze be, minek megtörténte esetében az egyházmegye az esperest a szerződés záradékolására és az építkezés megkezdésének engedélyezésére felhatalmazza.

Jelen határozat a kölcsönre vonatkozó rész végleges jóváhagyása végett az egyházkerületre lesz felterjesztendő.

59. szám. A zsákai egyház kéri azon határozatának jóváhagyását, hogy az orgona építés költségéből hiányzó 2500 K összeget a megajánlott adományok betudásával, osztályba sorozás útján kivetendő rendkívüli adóval fedezhesse.

Az egyházmegye közgyűlése a szabályszerűen hozott egyháztanácsi és közgyűlési határozatok alapján a rendkívüli adó kivetését engedélyezi.

60. szám. Az ártándi egyház beterjeszti a 49—1910. sz. presbyteri határozatot, mely szerint a lelkészi díjlevélben foglalt természetbeni szolgáltatásokat az 1911—1915 években is készpénzzel váltja meg az 1902. évi 27. sz. presbyteri határozat alapján; csatolja a lelkész beleegyezési nyilatkozatát.

Az egyházmegye közgyűlése a megváltásra vonatkozó egyezséget újabb öt

évre jóváhagyja s végső megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlésre fölterjeszteni rendeli.

61. szám. A berettyószentmártoni egyház beterjeszti a lelkészi állomás gyakorlatban levő, de felsőbb egyházi hatóság által nem záradékoltt díjlevelét, egyuttal kéri, hogy a természetbeni szolgáltatások az 1911—1915. évekre az 59—1910 sz. presbyteri határozat szerint készpénzben váltassanak meg; mellékeli a lelkész beleegyező nyilatkozatát.

Az egyházmegye közgyűlése a bemutatott díjlevelet záradékolja s a megváltásra vonatkozó egyezséget 1911—1915. évre a maga részéről jóváhagyja, a díjlevelet felettes egyházhatósági záradékolás s a megváltásra vonatkozó iratokat pedig végső megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

62. szám. A bojtai egyház kéri, hogy lelkészi díjlevélben foglalt természetbeli járandóságokat 1911—1915. évekre 117—1910. sz. presbyteri határozata alapján készpénzben válthassa meg; mellékeli a lelkész beleegyező nyilatkozatát.

Az egyházmegye közgyűlése a megváltást az 1911—1915. évi időtartamra jóváhagyja s végső megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

63. szám. A csatári egyház beterjeszti a presbytérium és a lelkész között 1910 szeptember 7-én 81—1910 presbyteri jegyzőkönyvi szám alatt létrejött egyezséget, mely szerint az egyház a lelkészi díjlevélben foglalt természetbeni járandóságokat az 1910—1914. évekre készpénzzel váltja meg. S egyidejűleg záradékolását kéri a lelkészi javadalom tényleges állapotát feltüntető ujonnan kiállított díjlevélnek.

Az egyházmegye közgyűlése a szabályszerűen létrejött megváltási egyezséget a kért időtartamra jóváhagyja s végső megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti. Mivel a 64—1867. egyházkerületi végzéssel megerősített lelkészi díj-

levél a lelkészi javadalom tartozékát képező és a lelkész által mindenkor használt $\frac{1}{8}$ legelő és $\frac{9}{8}$ erdő illetőségét nem tünteti fel: a tényleges állapotnak megfelelő újonnan kiállított díjlevelet záradékolással látja el s e célból a 3 példányt az egyházkerületi közgyűlésre is felterjeszteni rendeli.

64. szám. A csökmői egyház beterjeszti a 67—1910 és 86—1910 sz. presbyteri határozatokat, amelyek szerint a lelkészi díjlevélben foglalt természetbeni járandóságokat 1911—1915. évekre készpénzzel váltja meg; csatolja lelkész beleegyező nyilatkozatát.

Az egyházmegye közgyűlése a megváltást a kért öt évre jóváhagyja s végső megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

65. szám. A darvasi egyház beterjeszti 68—1910. sz. presbyteri határozatot, mely szerint a lelkészi díjlevélben foglalt természetbeni járandóságokat öt évre (1911—1915) készpénzzel megváltja; csatolja lelkész beleegyező nyilatkozatát.

Az egyházmegyei közgyűlés a megváltást 1911—1915. évre jóváhagyja s végső megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

66. szám. A fugyi-i lelkészi hivatal beterjeszti a presbytérium 12—1911 sz. határozatát, mely szerint a lelkésznek fizetendő buzát az 1911—1915. évekre köbönként 12 koronájával váltja meg; a lelkész a megváltásba beleegyezik. A beterjesztett iratokhoz azonban szabályszerűen kiállított díjlevél nincsen mellékelve, mert az a díjlevél forma, amelyet a lelkész állított ki s irt alá s amelynek hitelességét semmiféle presbyteri határozat nem igazolja: nem fogadható el.

Az egyházmegye közgyűlése a lelkésznek fizetendő buza öt évi megváltásába elvben belenyugszik ugyan, de az egyezséget csak akkor hagyja jóvá, ha a presbytérium az érvényben levő gyakorlat alapján jegyzőkönyvi határozattal pontról-pontra

megállapítja a lelkészi díjlevelet s szabályszerűen kiállított díjlevelet az egyezségi iratokhoz csatolja; utasítja azért a fugyi-i lelkészi hivatalt, hogy e határozat végrehajtásáról oly időben gondoskodjék, hogy a díjlevelet s a természetbeni járandóságokra vonatkozó egyezséget az őszi egyházmegyei közgyűlés elé terjeszthesse.

67. szám. A hegyközkovácsi-i egyház beterjeszti a 11—1910 sz. presbyteri határozatot, amely szerint a lelkészi díjlevélben foglalt természetbeni járandóságokat készpénzben váltja meg; csatolja a lelkész beleegyező nyilatkozatát.

Az egyházmegyei közgyűlés a megváltásra vonatkozó egyezséget öt évre (1911—1915. évekre) jóváhagyja s végső megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

68. szám. A hegyközpályi-i egyház presbytériuma beterjeszti 27—1910. sz. határozatát, mely szerint a lelkészi díjlevélben foglalt természetbeli járandóságokat készpénzzel megváltja, a megváltásba a lelkész beleegyezett.

Az egyházmegye közgyűlése a megváltásra vonatkozó egyezséget az 1911 január 1-el kezdődő öt évre jóváhagyja s végső megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

69. szám. A hegyközszáldobágyi egyház beterjeszti a 38—1910 sz. presbyteri határozatot, mely szerint az egyház és lelkész egyezséget kötnek, hogy a lelkészi díjlevélben foglalt természetbeni járandóságok készpénzzel váltassanak meg, a csatolt kimutatás szerint a buza 272 kor. 80 fillérrel, a bor, kaszáló, tengeri föld összesen 240 kor., a szántás 68 koronával, mellékelve lelkész beleegyező nyilatkozata.

Az egyházmegye közgyűlése a természetbeni szolgáltatásokra vonatkozó egyezséget — miután azt a maga részéről öt évre (1911—1915) jóváhagyta — végső

40-
bar
egy
lelk
egy
sze
dós
A l

pres
szer
év c

gett
pres
kéri,
beni
meg

megegyezés végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

70. szám. A kisszántói egyház beterjeszti a 39 és 40—1910 sz. presbyteri határozatait kapcsán a gyakorlatban levő s mindenkor jogerősnek tekintett, de felsőbb egyházi hatóságok záradékolása nélkül közkezen forgó lelkészi díjlevelek példányait záradékolás; továbbá az egyház és lelkész között létrejött azt az egyezséget, mely szerint a lelkészi díjlevélben foglalt természetbeni járandóságokat 1911—1915. évekre készpénzzel váltja meg. A lelkész beleegyező nyilatkozatát csatolja.

Mivel a kisszántói lelkészi állásnak sem az egyház. sem az esperesi hivatalban záradékolással ellátott díjlevele nem található; a bemutatott és a kongrua becslésnél, változásoknál mindenkor jogerősnek tekintett díjlevelek alapján kiállított és felterjesztett díjlevelek záradékolását elrendeli s a természetbeni járandóságoknak az 1911—1915. évi időtartamra készpénzben leendő megváltását jóváhagyja és hasonló eljárás végett az ügyiratokat az egyházkerületi közgyűléshez felterjeszti.

71. szám. A kisjenői egyház lelkésze beterjeszti a presbyterek által is aláírott azon lelkészi díjlevelet, amely szerint fizetése ezidő szerint kiszolgáltatik s amely 1862-ik év óta gyakorlatban van.

Az egyházmegye közgyűlése a kisjenői ref. lelkészi állomás gyakorlatban lévő díjlevelét záradékolás végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti s utasítja a kisjenői lelkészi hivatalt, hogy a díjlevelet még két példányban állítsa ki.

72. szám. A váradlessi egyház záradékolás végett beterjeszti a gyakorlatban lévő lelkészi díjlevelet s a presbyterium 32—1910. sz. határozatának jóváhagyását kéri, mely szerint a lelkészi díjlevélben foglalt természetbeni járulékokat 1910—1915. évekre készpénzben váltja meg; csatolja lelkész beleegyező nyilatkozatát.

Az egyházmegyei közgyűlés a lessi lelkészi díjlevelet záradékolás, — a termé-

szetbeni járandóságok megváltására vonatkozó egyezséget — miután a maga részéről azt záradékolta, illetve öt évi időtartamra jóváhagyta, végső megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

73. szám. A nagykakucsi egyház, miután jóváhagyott lelkészi díjlevele nincs, az évtizedes gyakorlat által elfogadott díjlevelét záradékolás végett beterjeszti; ugyancsak beterjeszti a 3—1910. sz. presbyteri határozatot is, amely szerint a lelkészi díjlevélben foglalt természetbeni járandóságokat készpénzben váltja meg; csatolja lelkész beleegyező nyilatkozatát.

Az egyházmegyei közgyűlés a nagykakucsi lelkészi díjlevelet záradékolás, — a megváltásra vonatkozó egyezséget — miután ezt a maga részéről az 1911—1915. évekre jóváhagyja, végső megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

74. szám. A biharkeresztesi egyház beterjeszti az 1910. évi aug. 21-én tartott presbyteri gyűlés 1. számú határozatát, mely szerint a lelkészi díjlevélben kitüntetett természetbeni járandóságokat 5 évre készpénzzel váltja meg; mellékeli lelkész beleegyező nyilatkozatát.

Az egyházmegye közgyűlése a megváltásra vonatkozó egyezséget 1911—1915. évekre jóváhagyja s végleges megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

75. szám. A mezőtelkii egyház beterjeszti a gyakorlatban lévő, de felsőbb egyházhatóságilag nem záradékolta lelkészi díjlevelét; csatolja a lelkészszel az 57—1910. sz. presbyteri határozat alapján kötött egyezséget, mely szerint a lelkésznek 1911—1915. években a terményt súlymérték szerint fizetik; még pedig kap a lelkész minden pártól 22 kgr. megtisztított kétszeres búzát és 22 kgr. jól kiszáradt szemes tengerit; özvegyektől félannyit; fajárandóság váltsága képpen minden pártól 1 kor 40 fillért, özvegyektől félannyit; ígás és kézi napszám váltsága képpen 133 kor 34 fillért.

Az egyházmegye közgyűlése a bemutatott díjlevelet záradékolás, az egyház és lelkész között öt évre létrejött egyezséget, miután a maga részéről jóváhagyja — végső megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti,

76. szám. A nagykerékii egyház beterjeszti a presbyterium 1910. aug. 6-ik napján tartott gyűlésének 1. sz. határozatát, amely szerint a lelkészi díjlevélben foglalt s 200 pár után 30 literes vékával számítva és így 6000 literben megállapított buza és zab termény értékét a konventi becslés alapján megváltja s az ennek megfelelően kiállított új díjlevél megerősítését kéri.

Az egyházmegye közgyűlése a nagykerékii egyház presbyteriuma és lelkésze között a természetbeni járandóságok megváltására vonatkozólag létrejött újabb egyezséget az 1911—1915. évekre jóváhagyja s végső megerősítés végett a kerületi közgyűlés elé terjeszti.

Mivel a nagykerékii lelkészi állásnak újabb keletű díjlevele van, melyet az egyházkerület 473—1907. sz. határozatával megerősített: tehát azért, mert a terménymegváltás alkalmából a díjlevél szerinti 200 pár után 1 vékájával fölvetett búzát és zabot, vékánként 30 litert számítva, 6000 literben állapítja meg, az újabb díjlevélalkotás szüksége fenn nem forogván, e részben a kérelmet mellőzi.

77. szám. A nagyszántói egyház beterjeszti az 51. és 52—1910. sz. presbyteri határozatait, a presbytérium előbbiben a gyakorlatban mindenkor jogerősnek elfogadott, felettes egyházhatóságok záradékolásával el nem látott lelkészi díjlevél alapján készített lelkészi díjlevél megerősítését, utóbbiban pedig a díjlevélben foglalt természetbeni járandóságok megváltására nézve a lelkész és egyház között szabályszerű egyezség útján létrejött megállapodás jóváhagyását kéri.

Az egyházmegyei közgyűlés a megváltásra vonatkozó egyezséget az évtizedes

használat folytán érvényes és jogerősnek tekintett régi díjlevél alapján és azzal mindenben megegyezőleg kiállított lelkészi díjlevelet megerősíti, ugyszintén jóváhagyja az 1911—1915. évre a természetbeni járandóságokra nézve szabályszerűen létrejött egyezséget a készpénzváltás tekintetében és az ügyiratokat hasonló eljárás céljából az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

78. szám. A nyüvedi egyház beterjeszti 17—1911. sz. presbyteri határozatát, mely szerint a lelkészi díjlevélben foglalt természetbeni járandóságokat készpénzben váltja meg; csatolja lelkész beleegyező nyilatkozatát.

Az egyházmegye közgyűlése a nyüvedi egyház és lelkész megegyezése alapján a természetbeni járandóságok megváltását az 1911—1915. évekre jóváhagyja s végső megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

79. szám. Az örvéni egyház beterjeszti a presbyterium 63—1910. sz. határozatát, amely szerint a lelkészi díjlevélben foglalt természetbeni járandóságokat az 1911—1915. évekre készpénzben váltja meg; csatolja lelkész beleegyező nyilatkozatát.

Az egyházmegye közgyűlése a megváltásra vonatkozó egyezséget az 1911—1915. évre jóváhagyja s végső megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

80. szám. A pósalakai egyháznak felsőbb hatóságilag jóváhagyott lelkészi díjlevele nem lévén, a gyakorlatban levő díjlevelet záradékolás végett beterjeszti; egyzersmind beterjeszti az 1910. évi március hó 6-ik napján tartott presbyteri gyűlés IV. számú határozatát, mely szerint a lelkészi díjlevélben foglalt természetbeni járandóságokat 825 kor. 82 fillérrel megváltja; a lelkész a megváltásba beleegyezett.

Az egyházmegye közgyűlése a bemutatott díjlevelet záradékolás, a megváltásra vonatkozó egyezséget, miután azt a maga részéről öt évre (1911—1915) jóváhagyja,

végső megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

81. szám. A pusztatoldi egyháznak felsőbb egyházhatóságilag megerősített lelkészi díjlevele nem lévén, a gyakorlatban levő lelkészi díjlevelet záradékolás végett beterjeszti; a díjlevéllel kapcsolatban beterjeszti a presbyterium 297—1910. sz. határozatát, mely szerint a lelkész buzafizetését 600 koronával, a szolgálmányokat 154 kor. 80 fillérrel váltja meg, míg a régi temető használata helyett 60 koronát fizet; csatolja a lelkész beleegyező nyilatkozatát.

Az egyházmegyei közgyűlés a beterjesztett lelkészi díjlevelet záradékolás, a megváltásra vonatkozó egyezséget — miután azt a maga részéről az 1911—1915. évekre jóváhagyja — végső megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

82. szám. A pusztajuhász lelkész beterjeszti lelkészi díjlevelét s egy nyilatkozatot mellékel, amely szerint elismeri, hogy díjlevelében foglalt természetbeni járandóságok helyett az egyháztól 857 kor. 64 fill. készpénzt kap.

Az egyházmegye közgyűlése elvben hozzájárul, hogy a pusztajuhász egyház a lelkészi díjlevelében foglalt természetbeni járandóságokat az 1911—1915. években 857 kor. 64 fill. készpénzben megváltsa, de az iratokat végső megerősítés végett csak abban az esetben terjeszti föl az egyházkerületi közgyűlés elé, ha a megváltásra vonatkozó presbyteri határozatokat a lelkész hivatal becsatolja.

83. szám. A révi missiói egyháznak egyházhatóságilag záradékolt lelkészi díjlevele nem lévén, a presbyterium 17—1911. sz. határozatával beterjeszti a gyakorlatban levő díjlevelet.

Az egyházmegye közgyűlése a révi egyház bemutatott lelkészi díjlevelét jóváhagyja, s záradékolás végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

84. szám. A siteri egyház presbytériuma az 1910. augusztus 14-én tartott gyűlésben a lelkészi díjlevélben foglalt természetbeni járandóságokat az 1911—1915. évekre készpénzzel megváltotta; csatolja a lelkész és a gondnok aláírásával hitelesített, a megváltási összegeket feltüntető kimutatást, mely szerint a must-váltság 452 kor., rozsváltság 654 kor. 48. fill., faváltság 220 kor., széna feldolgozása 44 kor., szántás-vetés váltsága 60 kor., a telekhegyi föld munkaváltsága 26 kor., a kenderföld munkaváltsága 4 kor., örletés váltsága 12 kor., templom kerítésének használata megváltva 4 kor.

Az egyházmegye közgyűlése annak hangsúlyozásával, hogy a siteri lelkészi hivatalnak 315—1873. sz. egyházker. végzéssel jóváhagyott díjlevele lévén, az a maga épségében tovább is fenntartatik. De a mennyiben az egyház adócsökkentési segélyt élvez: a természetbeni járandóságok megváltására vonatkozó egyezséget a maga részéről az 1911—1915. évekre jóváhagyja — végső megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

85. szám. A szalárdi egyház lelkésze beterjeszti a 11—1910. sz. presbyteri és 2—1910. sz. egyházközségi közgyűlési határozattal megállapított új lelkészi díjlevelet, amelybe maga is beleegyezését adja.

Az egyházmegye közgyűlése a szalárdi egyház új lelkészi díjlevelét jóváhagyja s végső megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

86. szám. A biharszentjánosi egyház beterjeszti az 50. és 51—1910. sz. presbyteri határozatot, amelyekben egyházhatósági záradékolással ellátott lelkészi díjlevele nem lévén, a használatban mindig jogérvényesnek elfogadott díjlevél alapján, azzal megegyezőleg kiállított lelkészi díjlevél záradékolását, továbbá az adócsökkentési segélyre tekintettel, a díjlevélben foglalt természetbeni járandóságokat az 1911—1915. évekre készpénzben leendő megváltásának engedélyezését kéri.

Az egyházmegye közgyűlése abból az okból, hogy a biharszentjánosi egyház lel-

készének felsőbb egyházhatóság által záradékolt díjlevele sem az egyház, sem az esperes irattárában nem található, — a bemutatott díjlevél záradékolását elrendeli; továbbá a díjlevél természetbeli járandóságainak az egyház és lelkész között létrejött egyezség alapján készpénzben leendő megváltását az 1911—1915. évre engedélyezi, hozzájárulás végett az iratokat az egyházkerületi közgyűlésre felterjeszti.

87. szám. A váncsodi református lelkészi hivatal jelenti, hogy a presbytérium 100—1910. és 125 1910. sz. határozatával a lelkészi díjlevélben foglalt természetbeni járandóságokat öt évre készpénzben megváltotta, a megváltásba lelkész beleegyezését adja.

Az egyházmegye közgyűlése a megváltásra vonatkozó egyezséget 1911—1915. évekre jóváhagyja s végső megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti. Amennyiben pedig a váncsodi egyház lelkészének felettes hatóságilag záradékolt díjlevele nincsen, oda utasíttatik, hogy a gyakorlatban jogerős díjlevelének záradékolása iránt a legközelebbi közgyűléshez felterjesztést intézzon.

88. szám. Az ártándi egyház beterjeszti az ujonnan szervezendő II. tanítói állásnak a presbytérium 19—1911. és 21—1911. továbbá az egyházközségi képviselői gyűlés 12—911. sz. határozatával megállapított díjlevelét.

A szabályszerű határozatokkal megállapított díjlevelet közgyűlésünk a fizetés kiegészítésre nyerendő államsegély összegének számszerű megállapítása nélkül jóváhagyja s végső fokon való megerősítés végett az egyházkerületre felterjeszti.

89. szám. A furtai egyház beterjeszti az ujonnan szervezendő III-ik tanítói állás díjlevelét, melyet a presbyterium 22—1910. sz. határozatával állapított meg.

Az E. T. VI. t.-c. 34. §-a szerint a tanítói díjlevél megállapítása a presbytérium jogkörébe tartozik, a beterjesztett díjlevelet

közgyűlésünk jóváhagyta s végső fokom való megerősítés végett az egyházkerületre felterjeszti.

90. szám. A darvasi egyház a tanító-változás alkalmából elhatározta, hogy a tanítói díjlevél termény- és tandíjtételeit készpénzre változtatja át s e változással új díjlevelet állít ki; beterjeszti e díjlevelet s kéri annak jóváhagyását.

Minthogy az egyháznak van jogerős tanítói díjlevele, új díjlevél kiállítására semmi szükség nincsen; ami a termény és tandíj javadalmi tételeknek készpénzzel való megváltását illeti, jogában áll az egyháznak, hogy azt a javadalmas tanítóval 5 évi ciklusra kötött egyezség útján eszközölhesse.

91. szám. Az egyházmegyei lelkeszi egyesület jóváhagyás végett beterjeszti azt a határozatát, mellyel a lelkeszi temetkezési egyesületek tagjainak elhalálozása eseteire adni szokott segélyösszegét 1911 szept. 20-tól kezdve 400 koronában állapítja meg.

A beterjesztett határozatot közgyűlésünk jóváhagyja, de utasítja a lelkesz egyesületet, hogy e határozatának megfelelően módosított temetkezési egyesületi alapszabályait jóváhagyás végett a közelebbi egyházmegyei közgyűlésre terjessze fel.

92. szám. A kálvineum végrehajtó bizottsága egyszersmindenkori építési: — s évenkénti 100 korona fentartási segély iránt egyházmegyénket is megkeresvén, olvastatott erre vonatkozólag az egyházmegyei lelkeszi egyesület vélemény javaslata, mely szerint egyházmegyénk közgyűlése ne zárkózzék el bizonyos segély megszavazása elől, de összeg szerint azt most ne állapítsa meg, hanem bizza meg az elnökséget, hogy a jövő évi költségvetés tárgyalásakor terjesszen a közgyűlés elé javaslatot a segély összegére s annak fedezési forrására vonatkozólag.

Egyházmegyénk közgyűlése a javaslatot elfogadja s megbizza az elnökséget, hogy a jövő évi költségvetés tárgyalásakor terjesszen javaslatot a közgyűlés elé a Kálvi-

neumnak adandó segély összegére s fedezeti forrására vonatkozólag.

93. szám. Az egyházmegyei tanügyi bizottság jelenti, hogy Kiss Antal Szabó István és Holkó József lelkészek, továbbá Borbély Lajos és Varga Béla tanítók különböző okokból bejelentették az iskolai körlátogatásról és ezzel a tanügyi bizottsági tagságról lemondásukat.

Az egyházmegyei közgyűlés Kiss Antal és Szabó István lelkészek, továbbá Borbély Lajos és Varga Béla tanítók lemondását buzgó szolgálataik elismerése mellett sajnálattal tudomásul veszi s a Kiss Antal helyére Bán István bojti, a Szabó István helyére Kállai Sándor bihari lelkészeket; a Borbély Lajos helyére Farkas Lajos bihari és a Varga Béla helyére Szabó Benjamin csatári tanítókat megválasztja;

ellenben a Holkó József lelkész lemondását nem fogadja el.

94. szám. A tanügyi bizottság felterjesztésében arra kéri közgyűlésünket, hogy a Vaday József nagyváradi igazgató-tanító földrajzi tankönyveit s ezek között különösen a III-ik elemi osztály számára irt „Földrajzi előfogalmak és Biharvármegye térképes földrajza” című művét, melyet a szakbirálat módszer tekintetében kiválónak ismert el, approbálás végett az egyházkerületre pártolással terjessze fel.

Közgyűlésünk a szakbirálat által elismert és ajánlott Vaday-féle III-ik elemi oszt. számára irt földrajzi kézi könyvet approbálásra pártoló ajánlatával terjeszti fel az egyházkerületre.

95. szám. A tanügyi bizottság arra kéri felterjesztésében közgyűlésünket, hogy az eddigi gyakorlat mellőzésével egy-egy tantárgyra több tankönyv, az osztott és osztatlan iskolák megkülönböztetésével való approbálásra is kérje fel az egyházkerületi tanügyi bizottságot.

A közgyűlés a felterjesztést céltalannak tartván, azt mellőzi.

96. szám. Az egyházmegyei tanító-egyesület beterjeszti új alapszabályait.

Az alapszabályokat közgyűlésünk a következő módosításokkal hagyja jóvá:

1. A 9. §-ban a közgyűlés idejéül alkalmasabb időpont állapíttassék meg, mert június hó első felére esvén a törvényszerű egyház- és iskolalátogatás ideje is, a tanítóknak a közgyűlésen, az iskolától távolléte miatt az iskolák megvizsgálása körül zavarok támadhatnak.

2. A 11. §. b) pontjába beveendő, hogy az évi számadás végleges jóváhagyás végett az egyházmegyei közgyűlésre a számvevőszék útján mindig beterjesztendő;

továbbá ugyan e pont úgy módosítandó, hogy az alapszabály és ennek módosítása jóváhagyás végett előbb az egyházmegyei közgyűlésre s csak ennek megtörténte után terjesztendő fel a vall. és közoktatásügyi miniszterhez.

3.. Hasonlóképpen módosítandó a 19. §. is, t. i. hogy a felosztást kimondó közgyűlési határozat az egyházmegyei közgyűlés jóváhagyásának megnyerése után terjesztendő fel az illetékes miniszterhez.

4. A 20. §-ba beveendő a felettes egyházmegye ihatóságnak az a joga, hogy hatáskör túllépés esetén, az egyesület működése felfüggesztésére, sőt a végleges feloszlásra való figyelmeztetéssel hívja fel az alapszabályok szigorúan pontos megtartására.

97. szám. Karai Sándor főgimnáziumi igazgató jelenti, hogy mivel a Papp-Szántó alapítványi helyre az 1910–11. iskolai évre a bihari egyházmegyéből illetékes folyamodó nem jelentkezett, a tanári kar mindkét alapítványi helyet más egyházmegyei lelkészek gyermekeivel töltötte be.

A jelentést egyházmegyei közgyűlésünk tudomásul veszi.

98. szám. A „Protestáns Országos Árvaegylet“ egy-

házmegyénk pártfogását s pénzbeli segélynyújtás útján való támogatását kéri.

Egyházmegyei közgyűlésünk felhívja a kebelbeli egyházakat és azok előljáróit, hogy a már több száz elhagyott árvagyermeket felnevelt egyesületet pénzsegélyeikkel az eddiginél fokozottabb mértékben buzgólkodjanak támogatni az egyházlátogatás alkalmával.

99. szám. Az Imre Sándor alapítvány kamataiért folyamodó egyházak kérvényeinek átvizsgálására s azok sorrendjének megállapítására Lévai Mihály elnöklete alatt Szigeti Elek Holkó József tagokból bizottság küldetvén ki, annak véleményes javaslata után, mely szerint Less lelkeszlak javítási, Rév templom javítási és Csatár tanterem és tanítói lakás, továbbá templomjavítási költségeinek fedezésére kéri a kamatoknak részére való kiutalását.

A szükség sürgősségére való tekintettel, a bizottság első helyen ajánlja a lessi, a második helyen a révi és fedezet hiánya miatt nem ajánlja a csatári egyház kérvényét.

Az alapító levél értelmében az elnökség a kamatok odaitélése tekintetében titkos szavazást rendel el.

A beadott összes (13) szavazattal az alapítvány 200 kor. egy évi kamata a lessi egyháznak javára ítéltetvén, felhatalmazza ennél fogva közgyűlésünk az esperest, hogy az összeget a közigazgatási pénztárból a lessi egyház részére szabályszerű nyugta ellenében kiutalja.

100. szám. A biharpüspöki-i, fugyi-i és pusztaujlaki egyházak kéri, hogy a confirmátiói vizsgát ezután is a náluk eddig szokásban volt időben tarthassák meg s ne kényszerítettessenek a 91–909 sz. egyházmegyei határozat megtartására.

A kérelmet egyházmegyei közgyűlésünk nem teljesíti ugyanazon okból, amelyből a confirmátiói vizsga idejéből rendelkező 91–909 sz. határozatát meghozta volt.

101. szám. A csatári egyház a presbytériumi jegyző jogairól és kötelességeiről alkotott szabályzatot jóváhagyás végett beterjeszti.

Az egyházmegye közgyűlése, miután a szabályzat több rendbeli intézkedése el-
lentétben áll a törvény rendelkezéseivel, a
szabályzat jóváhagyását annál is inkább
megtagadja, mert a presbytériumi jegyző
jogairól és kötelességeiről a törvény kime-
ritően intézkedik s így a szabályzatra szük-
ség egyáltalán nincs.

102. szám. A csökmői egyház-tanács a presbyterek
kötelességteljesítéséről szóló 88—910. sz. határozatának
jóváhagyását kéri.

Az egyházmegye közgyűlése az idé-
zett határozatot megsemmisíti, mert az E.
T. I. t.-c. 31. és 121 §-a, valamint a V.
t.-c. kimerítően tartalmazzák a presbyterek
jogaira, kötelességeire, felelősségére és az
ellenük alkalmazható eljárásra vonatkozó
szabályokat s eme törvényes rendelkezé-
sekkel ellentétben álló avagy ezeket pótló
szabályok alkotására sem az egyháztanács,
sem az egyházmegye közgyűlése nem bir
törvényes hatáskörrel.

103. szám. A siteri egyházközség kéri, hogy Szabó
Pál alapítványból az alapítványi tőkét felülhaladó kamatokat
az egyház közszükségleteire fordíthassa.

Miután az egyházközség az egyház-
megye 87—910 sz. határozatainak eleget
tett s a községi lakosok kétharmad része
az alapítványi kamat felhasználásához hoz-
zájárult, az egyházmegye a kamatoknak
339 koronáig terjedő felhasználását enge-
délyezi ugyan, de nem általában az egyház
közszükségleteire, hanem az egyház előbbi
kérelméhez képest az iskolai helyiség kija-
vítására és azon feltétellel, hogy a fel-
használt összegről esperesnek számadást
tartozik benyújtani.

Jelen határozat jóváhagyás végett az
egyházkerülethez lesz felterjesztendő.

104. szám. Szücs László csatári lelkész kéri elrendelni azt, hogy a csatári egyháztanács a leányiskolai udvaron kútat építtessen.

Miután a lelkész kérelmével, illetve javaslatával a presbytérium elé még nem járult s így ez az előterjesztés felett nem dönthetett, az ügy ilyen állásában az egyházmegye közgyűlése a beavatkozásra indokolt fenforogni nem lát s így lelkészt előterjesztett kérelmével elutasítja.

105. szám. A hegyközcsatári egyháztanács 24 – 1911 és 25—1911 sz. határozatában, melyet a közgyűlés 1—1911 sz. határozatával elfogadott, kimondotta, hogy a bemutatott terv és költségvetés szerint a templomot ez évben kijavíttatja s fedezetül a conventtól nyert 4000 korona tökesegélyt, az 1897 kor. 7 fillérre rugó templomjavítási alapot, a f. évi költségvetés alapján befolyó adókból 1000 koronát, az orgona és építkezési alapból esetleg fennmaradó összeget, a községtől toronyóra fentartásáért járó 60 koronát, a szövetkezeti betét után járó kamatokat és egy esetleges táncmulatság jövedelmét jelöli ki. Ezen határozatának jóváhagyását az egyházmegyétől azzal kérelmezi, hogy a munkálatot a jóváhagyás elnyerése esetében árlejtés útján fogja vállalatba adni.

Miután a 4000 korona tökesegély ügye még felebbezve van s így ezen összegnek a kimondott célra fordíthatása kétséges, miután továbbá a fedezeti tételek egyrészének, így az adófölöslegnek, a táncmulatság jövedelmének és az orgona-alap maradványának mint bizonytalan tételeknek beállítása az előirányzat megbízhatósága iránt aggályokat kelt, miután továbbá a terv és költségvetés nem kellő szakképzettséggel bíró szakember munkája, az egyházmegye közgyűlése az építkezés végrehajtásához csakis abban az esetben járul hozzá, ha az egyháztanács a költségekre nézve kifogás alá nem eshető fedezetet mutat ki s a terv és költségvetés megbízhatóságát megnyugtatóan igazolja. Tudatá-

ban lévén azonban az egyházmegye annak, hogy az építkezés végrehajtása elodázhatlan, az ügynek újból elébe terjesztését nem kívánja, hanem kivételesen az egyházmegye elnökségét felhatalmazza, hogy az építkezés végrehajtására vonatkozó engedélyt a fent előadott feltételek teljesítése esetében az egyháznak kiadhassa.

106. szám. Szücs László csatári lelkész felebbezi a csatári egyháztanács 22—911. sz. határozatát, amellyel az egyháztanács a fitanitói és lelkészi lakás, valamint fiúiskolai tanterem kijavítását megtagadja, illetve arra az időre halasztja, amikor a templomjavítás befejezése után ezen munkálatokra is fedezete lesz. Kapcsolatos lelkész két hasonló kérvénye ugyanezen tárgyban hozott 113—1910. és 5—1911. sz. egyháztanácsi hasonló tartalmu határozatokra vonatkozólag.

Miután idézett határozatában az egyháztanács maga is beismeri, hogy a fitanitói és lelkészi lakások feltétlenül kijavításra szorulnak, de ettől eltekintve a járási hatóság mind három épületre nézve kimondotta azt, hogy jelenlegi állapotukban lakhatatlanok s a kijavítás elmaradása esetében hatóságilag bezáratnak, illetve kiürittetnek, miután továbbá a kir. tanfelügyelőség is konstataulta a tanitói lakás és tanterem tartatlan állapotát s annak orvoslására az egyházmegye elnökségét felhivta, — az egyházmegye közgyűlése a felebbezett egyháztanácsi határozat megsemmisítésével a legszigorubban utasítja az egyháztanácsot, hogy az említett épületek szakszerű megvizsgálásáról, a szükséges javítások megállapításáról és azoknak végrehajtásáról haladék nélkül tegye meg a szükséges intézkedéseket, mert ellenesetben az egyházi I. t.-c. 46. §-a alapján minden az egyházra bekövetkező kárért az egyházmegye a presbytérium tagjait fogja felelősségre vonni s ezenfelül ellenük az I. t.-c. 47. §-ában és

a fegyelmi eljárásról szóló V. t.-c.-ben foglalt határozmányokat lesz kényszerítve alkalmazásba venni.

107. szám. A bojti egyháztanács 129—1910. sz. határozatával kimondotta, hogy 1300 koronás építkezési kölcsönét, kamatmegtakarítás céljából a Nagyvárad Takarékpénztárnak visszafizeti s evégből az egyházfentartási Selymesház-alapból 1000 és a toronyépítési-alapból 300 koronát vesz kölcsön rendes takarékpénztári kamat megtérítése mellett. Buti P. János ezt a határozatot megfélebbezi, az egyháztanács pedig jóváhagyni kéri.

Az egyházmegye közgyűlése az idézett egyháztanácsi határozatot megsemmisíti s az egyháztanácsot az eredeti állapot fenntartására utasítja azzal, hogy a fennálló kölcsönt f. év végéig feltétlenül visszafizetni tartoznak. Az egyházmegye ugyanis a szóban forgó kölcsönt annak idején azzal a feltétellel engedélyezte, hogy az a kivetendő rendkívüli adóból 1911. december 31-ig visszafizetendő lesz. Miután így az 1910. évi rendkívüli adókból a kölcsön egy részének már fedezettel kell birnia, másik része pedig az idej adókból lesz visszafizetendő, a csekély összegű kamatkülönbözet az egyházi alapok megterhelését elfogadhatóvá ma már nem teheti.

108. szám. Id. Lakatos Lajos és társai megfélebbezik a bojti egyháztanács 136—1910. sz. határozatát, melyben Barangó Gáspár 1909. és 1910. évi egyházi adóját, ennek szolgálataira tekintettel az egyháztanács elengedi.

Az egyházmegye közgyűlése a bojti egyháztanács idézett határozatát megsemmisíti és Barangó Gáspár adóelengedési kérelmét elutasítja, mert az adó ily címen le nem írható, sem el nem engedhető, ellenben mi sem áll útjában, hogy az egyház a teljesített külön szolgáltatás ellenértékét más módon megtérítse.

109. szám. Balogh Sándor H.-közcsatári ref. tanító az egyháztanács 19—1911. sz. határozatának és esperes 242—1911. sz. végzésének megsemmisítését és a presbyteri jegyzői teendők végzése alóli felmentését kéri.

Az egyházmegyei közgyűlés a kérelem illetve felebbezés elutasításával az idézett rendelkezéseket helybenhagyja, mert a jegyzői tisztségről való lemondásnak komolyabb és elfogadható indokai nincsenek, de ha volnának is, ezek tekintetbe nem vehetők, mert a közzétett pályázati hirdetmény alapján foganatosított és megerősített választás elfogadásával a presbyteri jegyzői tisztség ellátása mindaddig, amíg az egyháztanács másként nem intézkedik, a megválasztott fitanító olyan kötelességévé vált, amelyről egyoldalulag és önkényesen le nem mondhat.

110. szám. A csatári egyháztanácsnak 1911. évi 11. és 12. sz. határozatait, amelyek a kántor fi-tanítói és leánytanítói díjlevelek kiállítására vonatkoznak, Szücs László lelkész megfelebbezi.

Az egyházmegye közgyűlése a csatári egyház 1911. évi 11. és 12. sz. határozatait megsemmisíti, mert ily határozatok hozatalára s a javadalmi értékek kölcsönösen kötelező megállapítására jelenleg szükség nem volt. Jelenleg csupán formai kérdés forogván fenn, az értékelés vitás kérdései mellőzendők s az egyháztanácsnak törvényes kötelességét képezi az, hogy a díjleveleket a javadalmi jegyzőkönyvekben felvett értékek beállításával kiállítsa. Mihez képest az egyházmegye közgyűlése fegyelmi felelősség terhe alatt és az egyházi I. t.-c. 47. §-ában foglaltakra való figyelmeztetéssel szigoruan utasítja az egyháztanácsot, hogy a díjleveleknek a fenti értelemben leendő kiállításáról és beterjesztéséről 15 nap alatt gondoskodják.

111. szám. Kuki Zoltán bihari ref. tanító az 1910 – 1911. iskolai évre az egyházzal szemben 170 K 85 f tandij-kárpótlást igényel. Az egyház ezen kérelmét elutasítván, a határozatok megváltoztatását kéri.

Miután a hiányos felterjesztést az esperesi felhívás után sem pótolta, a felebező ügyiratai szabályszerű csatolmányokkal leendő kiegészítése végett visszaadatnak.

112. szám. A berettyószentmártoni ref. egyház orgonakészítés ügyében hozott presbyteri és közgyűlési határozatait, valamint az orgona terv- és költségvetését, végül Angster József és fia orgona-gyáros céggel kötött szerződést jóváhagyás és megerősítés céljából beterjesztí.

A berettyószentmártoni ref. egyház határozatát, mellyel kimondotta, hogy Angster József és fia pécsi orgona-gyáros céggel 2350 K vállalati összegért orgonát készítet, az orgona terv- és költségvetést, valamint nevezett gyárossal az orgonakészítés tárgyában kötött szerződést elfogadja, — az egyházmegyei közgyűlés az esetleg beadható felebbezésektől feltételezetten megerősíti, a bemutatott tervet, költségvetést és szerződést jóváhagyja, felhívja azonban az egyházközséget, hogy az orgonakészítésből folyólag felmerült költségekről számadását az espereshez annakidején felülvizsgálat céljából mutassa be.

113. szám. A nyüvedi egyház kérelme a kügypusztai iskola dologi költségeinek viselése alóli mentesítése tárgyában.

Mielőtt a kérelem ügyében érdemi határozat hozatnék, a vonatkozó iratokat az egyházmegyei közgyűlés kiadja az egyházlátogató küldöttségnek annak megállapítása végett, hogy a kügypusztai lakosok a nyüvedi egyház terheihez hozzájárulnak-e, ha igen, e hozzájárulások mily célra fordíttatnak, ha nem, úgy a teherviselőképesség figyelembevételével az iskolafentartási kiadások mennyiben és mily módon volnának.

nak a kügypusztai lakosok terhére átutalhatók. Ezeknek megállapítása után pedig a nyüvedi egyház és a kügypusztai lakosok között lehető megegyezést létrehozva, tegyen a nyüvedi egyház kérelme ügyében a közgyűléshez véleményes javaslatot.

114. szám. A nyüvedi ref. egyház magtári alapszabályzatát jóváhagyás végett beterjeszti.

Mielőtt a magtári alapszabály jóváhagyása tekintetében határozat hozatnék, felülvizsgálat és véleményes jelentéstétel végett kiadatik az egyházmegyei számvevőségnek.

115. szám. Az élesdi ref. egyház kérelme toronyóra készítése tárgyában hozott egyházközségi határozatának, valamint Szántó Gyula órakészítővel kötött szerződésének jóváhagyása tárgyában.

Az élesdi ref. egyháznak toronyóra készítését kimondó határozatát, mely szerint Szántó Gyula toronyóra készítővel 950 korona előállítási költség és 10 évi jótállási kötelezettség mellett toronyórát készített — az egyházmegyei közgyűlés tudomásul veszi.

116. szám. Kállai Sándor bihari lelkész kérvénye, a lelkészi javadalomhoz tartozó földhaszonbérleti szerződésének jóváhagyása tárgyában.

A bihari lelkészi javadalomhoz tartozó földnek 1911. január hó 1-től 1917. évi január hó 1-ig terjedő időre 2400 korona készpénz, öt mázsa buza, négy mázsa szemes tengeri, két szekér széna, két szekér szalma évi haszonbér fizetése és egyéb mellékszolgáltatások teljesítési kötelezettsége mellett, Benedek Jenő bihari lakossal kötött haszonbéri szerződést az egyházmegye jóváhagyja és záradékolására az elnökséget felhatalmazza.

117. szám. A fugyi-i egyház az egyházfentartási alap, magtár-alap és Borsos István és neje-féle ösztöndíj-alap az örvéendi egyház, a Kolontári János-féle iskolai ösztöndíj-alapítvány és egyházfentartási alapítvány, a váncsodi egyház, a takarékmagtári alapítvány s a paptamási egy-

ház az Imre Béla és neje-féle alapítvány alapító leveleit jóváhagyás végett beterjeszti.

Az egyházmegye közgyűlése a bemutatott alapítóleveleket jóváhagyja s záradékolni rendeli, mindazáltal a fugyi-i Borsos István és neje-féle alapítványi oklevelet azzal a záradékba foglalandó pótlással, hogy az alapítvány évi kamatát a jelentkező s a 3. pontban körülírt előfeltételeknek megfelelő hajadonok valamelyikének az egyháztanács szótöbbséggel hozandó határozattal adományozza s ha két vagy több jelentkező egyenlő szavazatot nyerne, ezekre nézve újabb szavazás lesz elrendelendő, az Imre Béla és neje alapítványi oklevelet pedig azzal, hogy az adományozás jogát a presbytérium szavazattöbbséggel gyakorolja s ha több igénylő egyenlő szavazatot nyerne, ezek között újabb szavazás rendelendő el.

118. szám. Szücs László csatári lelkész indítványozza, hogy kérje fel közgyűlésünk az egyházkerületet a lelkészi lakások milyensége tárgyában szabályrendelet alkotására.

Közgyűlésünk az indítványt érdemleges tárgyalás előtt véleményezés végett az egyes lelkészi körökhöz kiadatni rendeli.

119. szám. Bethlendy Sándor lelkész jelenti, hogy a váncsodi lelkész és kántor-tanító legelőilletősége, mint a betétszerkesztés alkalmával köztudomásra jutott, telekönyvezve nincsen, minélfogva az urbéres birtokosság gyűlése a községi előljárásnak megtiltotta, hogy a fel nem használt legelő után eső kártalanítási díjat nekik kifizesse. Az ügy rendezését kéri.

Minthogy az ügyiratból csak annyi állapítható meg, hogy a belhivatalnokok legelő adójának fizetését 1895-től kezdve az egyház vállalta magára; közgyűlésünk érdemben való határozat előtt az ügyet kiadja az ügyésznek azzal, hogy az ügy teljes megvilágítására szükségesnek vélt iratok bekívánásával, a követendő eljárás

rásra nézve a következő közgyűlésre adjon jogi véleményt.

120. szám. A váncsodi egyház jóváhagyását kéri az egyháztanács 142—1910., illetőleg 145—910. sz. határozatának, mely az előző évi egyházi tartozásait a választói névjegyzék összeállításáig be nem fizetett egyháztagokat a lelkészi és kántori szolgálatok és a halotti harangozás kétszeres díjazására kötelezi, amely határozatok meghozatalára az indította a presbytériumot, hogy az egyháztagok egyházi adófizetési kötelezettségüket hanyagul, vagy éppen nem teljesítik és a hátralékos adótartozások végrehajtása körül a községi előljáróság nem jár el kellő szigorral.

Egyházmegyénk közgyűlése a kérelmet nem teljesíti, mert a stóla megállapítása az egyházkerület jogkörébe tartozik. Ami az egyházi adófizetés és hátralékok végrehajtása körül tapasztalt lanyhaságot illeti, felelősségére való figyelmeztetéssel, szigoruan utasítja a presbytériumot kötelessége pontos teljesítésére, az esperest pedig megbizza, hogy a vármegye alispánját személyesen megkeresvén, igyekezzék nála kieszközölni, hogy az alantas közigazgatási hatóságokat a végrehajtó hatalom gyakorlásában nagyobb szigorra utasítsa.

121. szám. A furtai egyház az egyházmegyei közgyűlés jóváhagyását kéri ahhoz, hogy a Pozsár-féle ház 594 K 53 fillért kitevő árát harmadik iskolája építésére felhasználhassa, kéri továbbá az elnökség felhatalmazását arra is, hogy a terv és költségvetés és építési szerződés bemutatása után az építési engedélyt kiadhassa.

Közgyűlésünk felhatalmazza az elnökséget, hogy ha a 159—1909 sz. egyházmegyei határozatból arról győződik meg, hogy a Pozsár-féle ház ára építkezésre is felhasználható, annak felhasználását az iskola építésre engedélyezze; különben az egyházat szabályszerű eljárásra utasítja. Felhatalmazza arra is, hogy a szabályszerű határozatokkal elfogadott terv, költségvetés

és építési szerződés bemutatása, továbbá az építkezési költségek fedezésének kimutatása és ezek szakszerű elbírálata után az építési engedélyt a furtai egyháznak kiadhassa.

122. szám. A nagyváradai egyház jelenti, hogy a belhivatalnoki díjlevelek éppen most lévén átalakítás alatt, a 145—1910 sz. egyházmegyei határozattal bekívánt kántori díjlevelet nem terjesztheti be, nehogy a most beterjesztett díjlevél újabb átalakítása iránt ismételtén felterjesztéssel kelljen élnie.

A bejelentést egyházmegyei közgyűlésünk tudomásul veszi.

Az 1—15., 24., 37—38., 54., 60—87. számokat jegyzette Csernák Béla egyh. jegyző.

A 16 23., 39 43., 88—100. és a 118—122. számokat jegyzette Holkó József egyházi jegyző.

Az 50—53., 55—59., 101—111. és 117. számokat jegyzette dr. Thury László világi jegyző.

A 25—36., 112—116. számokat jegyzette Lukács Ödön világi jegyző.

A 44—49. számokat Konrád Géza misszió-bizottsági jegyző.

Hitelesítettett Nagyváradon, 1911. április 28-án.

Kurovszky Ferenc,
egyházmegyei világi tanácsos.

Bary József,
egyházmegyei főgondnok.

B) Birósági ülések.

123. szám. Jelen voltak a bíróság részéről: Sulyok István esperes, Bary József egyházm. gondnok, mint elnökök, kik közül a tárgyalást Sulyok István esperes vezette; Lévai Mihály, Surányi Lajos, Major Gyula, Kiss Antal lelkészi; Kurovszky Ferenc, Telegdi József, dr. Szegedi Lajos világi tanácsbírák és Csernák Béla jegyző.

Tárgyalás alatt van Nagy Elek fugyi-i lelkész elleni fegyelmi ügy.

Dr Szegedi Lajos előadása után s a tárgyalás befejeztével a bíróság zárt ülésben meghozta a következő ítéletet:

A bihari ref. egyhm. bíróság mint fegyelmi bíróság Nagy Elek fugyi-i lelkész az V. t.-c. 34. §-nak A. pontja alá eső fegyelmi vétségnek vádja és következményei terhe alól a V. t.-c. 98. §. b. pontja alapján fölmenti, de az iratokat további eljárás végett az egyházmegyei elnökséghez áttétetni rendeli.

124. szám. Jelen voltak a bíróság részéről: Sulyok István esperes, Bary József egyhm. gondnok, mint elnökök; kik közül a tárgyalást Sulyok István esperes vezette; Lévai Mihály, Surányi Lajos, Major Gyula, Kiss Antal lelkészi; Kurovszky Ferenc, Telegdi József, dr. Szegedi Lajos világi tanácsbírák és Csernák Béla jegyző.

Tárgyalás alatt van Eszenyi Károly biharkeresztesi tanító és Eszenyi Károlyné Beksi Zsuzsánna tanítónő felebbezése a biharkeresztesi ref. presbytériumnak 1911. október 23-án 5. szám alatt díjlevél ügyben hozott határozat elleni felebbezés.

A tárgyalás befejeztével a bíróság zárt tanácskozása után meghozta és kihirdette a következő ítéletet:

„Az egyhm. bíróság, mint közig. bíróság Eszenyi Károly és Eszenyi Károlyné Beksi Zsuzsánna felebbezését elutasítja.”

125. szám. Jelen voltak a bíróság részéről: Sulyok István esperes, Bary József egyhm. gondnok, mint elnökök; kik közül a tárgyalást Sulyok István esperes vezette; Lévai Mihály, Surányi Lajos, Major Gyula, Kiss Antal lelkészi; Kurovszky Ferenc, Telegdi József, dr Szegedi Lajos világi tanácsbírák és Csernák Béla jegyző.

Tárgyalás alatt van Holkó József pelbárthidai lelkész és Medgyesi Gyula tanító felebbezése a pelbárthidai ref. presbytériumnak díjlevél ügyben 13—910 sz. határozata ellen.

Tárgyalás befejeztével a bíróság zárt tanácskozmány után meghozta és kihirdette a következő ítéletet:

A bihari ref. egyházmegyei bíróság, mint közig. bíróság, miután a pelbárthidai lelkész és tanító a köztük és a presbytérium között fölmerült vitás kérdést az egyhm. közig. bíróság elbírálása alá bocsátották, a vitás kérdés eldöntésére az adott körülmények között magát illetékesnek találja s a pelbárthidai presbytérium 13—911 sz. határozatának megfelelő részét megváltoztatja s úgy a lelkészi, mint a tanítói díjlevélben foglalt kétszeres buza, illetve rozs és zab megváltási értékét 1911—1915 évekre a konventi egység árakban, a párok számát pedig 50-ben állapítja meg.

126. szám. Jelen voltak a bíróság részéről: Sulyok István esperes, Bary József egyhm. gondnok, mint elnökök; kik közül a tárgyalást Sulyok István esperes vezette; Lévai Mihály, Surányi Lajos, Major Gyula, Kiss Antal lelkészi, Kurovszky Ferenc, dr Szegedi Lajos világi tanácsbírák és Csernák Béla jegyző.

Tárgyalás alatt van özv. Szathmári Lászlóné felebbezése a nagyszántói ref. egyház presbytériumának 18—911 sz. fizetés kiszolgáltatási ügyében kelt határozata ellen.

Tárgyalás befejeztével a bíróság zárt tanácskozmány után meghozta és kihirdette a következő ítéletet:

A bihari ref. egyhm. bíróság, mint közig. bíróság a nagyszántói egyház presbyteriumának 1911 márc. 12-én 18 sz. alatt hozott határozata 1-ső részét megváltoztatja s az 1910 év őszén őszi vetés alá jött földek 1911. évi terméséből a lelkészt megillető rész $10/12$ -részét özv. Szathmári Lászlóné részére itéli; a megfelelőbbezett határozat azon pontját pedig, hogy a kaszálóba felesbe elvettetett búzából özv. Szathmári Lászlónénak semmit sem ad, helybenhagyja.

S é r a F e r e n c .

— 1832—1911. —

Egy mindnyájunk által becsült s szeretve tisztelt, jó kedélyű, agg lelkipásztor, egyházmegyénk nestora, ezidő szerint legöregebb lelkésze, csendes megnyugvással végezte be szerető leánygyermekai karjai között ez év március 27-én sok küzdelmeken, hányattatásokon keresztül ment életét.

Mint egyszerű földmives szülők gyermeke született Pácinban, a zemplénmegyei Bodrogközön, az 1833. év december hó 3-ik napján. Szülőföldjén elemi iskoláit elvégezvén, a sárospataki Almamater vette gondozó szárnyai alá, honnan 1848-ban mint alig 16 éves ifju, ő is beállott a honvédek közé s a szabadságharcot végig harcolván, mint őrmester került vissza Patakra, hol aztán a gimnáziumot elvégezvén, a theológiára iratkozott be s ebből két évet Sárospatakon végzett s csak a harmadik évre ment Debrecenbe. 1855-ben Debrecenben a theológiát elvégezvén, a karancsi rektorság övé lett. Karancson 3 évig volt, innen a fontosabb emigráció alkalmával — 1859-ben — Kossuthot mint futár követi angolországi útjában. Félévi kint léte után odahagyta Londont s kifogyván minden költségéből, Hamburgtól gyalogszerrel volt kénytelen visszatérni hazájába, amikor utközben el is fogatott és csak nagynehezen nyerhette vissza szabadságát. Az 1859-ik év végén mint szegény armereisender érkezik meg hazájába s Mezőturon kap az árvaszéknél fizetés nélküli, ideiglenes állást, honnan csakhamar a Tisza-kürtiek — rektor és orgonistára lévén szükségük — meghívják a theológiát szép eredménnyel végzett embert.

Tisza-kürtön egy évig volt. A kápláni s később a papi vizsgát Debrecenben kitűnően letévén, ugyanott —

t. i. Tiszakürtön — segédlelkész lett 5 évi segédlelkész-kedése után főnökének nemcsak veje, hanem utódja is lett. Hét évi tiszakürti lelkészsége után, mely idő alatt mint egyházmegyei kiküldött, az akkori karcagi pap és esperessel, nt. Könyves Tóth Mihály későbbi debreceni nagy pappal sokszor látogatta — kedves embere lévén az egyházakat gyenge egészségű szeretett nejének hegyi levegőre lévén szüksége cserélt Varga József siteri lelkésszel s miután 1872 november 10-én siteri lelkésszé megválasztatott, 1873 óta, tehát közel 39 évig itt működött csendesen, zajtalanul munkálván egyháza javát, előmenetelét.

Életén több csapás vonult keresztül, de legsúlyosabb volt az, mely őt halála előtt négy hónappal neje — ki-vel 50 évet töltött boldog egyetértésben — elvesztésével érte. Ettől kezdve gyorsan hanyatlott ereje, mignem f. évi március hó 27-én visszaadta lelkét Teremtőjének. Most már ott nyugszik csendesen a siteri temetőkert keleti oldalán. A jó pásztor emléke élni fog sokáig hivei szívében.

Betűsoros tárgymutató

**a bihari református egyházmegye 1911. évi április hó 20-án
Nagyváradon tartott közgyűlésének jegyzőkönyvéhez.**

	Szám.
Alapító levelek — — — — —	117
Ártándi II-ik iskola fölépítésének engedélyezése és kölcsön ügye — — — — —	51
Ártándi II-ik tanítói állás díjlevele — — — — —	88
Ártándi lelkészi díjlevél természetbeni járandóságának megváltása — — — — —	59
Balogh Sándor tanító felebbezése esperesi végzés ellen —	109
Bán István tanügyi bizottsági taggá választatik — — —	93
Bethlendi Sándor lelkész legelő illetményi rendezési ügye —	119
Berettyószentmártoni lelkész jelentése a szórványokban levő tankötelesekről — — — — —	49
Berettyószentmártoni egyház kölcsönének visszafizetése —	406
Berettyószentmártoni lelkészi díjlevél természetbeni járandóságának megváltása jóváhagyatik — — — — —	61
Berettyószentmártoni egyház orgona készítésre vonatkozó szerződése jóváhagyatik — — — — —	112
Berettyószentmártoni kölcsön — — — — —	406
Biharkeresztesi lelkészi díjlevél természetbeni járandóságának megváltása jóváhagyatik — — — — —	74
Biharpüspöki lelkész a micskei pusztán lakó ref. vallásuak közalapi terhéről és lelki gondozá-áról — — — — —	48
Biharpüspöki egyház adásvételi szerződése jóváhagyatik —	52
Bojti takarékmagtár alapszabályzata — — — — —	36
Bojti lelkészi díjlevél természetbeni járandóságának megváltása jóváhagyatik — — — — —	62
Bojti egyháztanács 129—910 sz. határozata ellen felebbezés	107
Bojti egyháztanács határozatának felebbezése Baranyó Gáspár egyházi adójának elengedése tárgyában — — — — —	108
Bojti kölcsön visszafizetése — — — — —	406

	Szám.
Borbély Lajos tanító nyugdíjbavonulása — — — — —	42
Borbély Lajos tanügyi bizottsági tag lemondása — — — — —	93
Borsi egyház ideiglenes kölcsönének engedélyezése tudomásul vétetik — — — — —	404
Csatári lelkészi díjlevél természetbeni járandóságának megváltása — — — — —	63
Csatári presbytériumnak az egyházi jegyző jogairól és kötelességéről szóló szabályrendelete — — — — —	101
Csatári egyháztanács építkezésre vonatkozó kérelme engedélyeztetik — — — — —	105
Csatári egyháztanács 22 911 és 11-12-911 sz. határozatainak ellenében Szücs László felebbezésének hely adatik — — — — —	106-110
Császár Gyula tanító eltávoztása Hegyközkovácsiból — — — — —	42
Császár Dezső tanító eltávoztása Kisszántóról — — — — —	42
Császi Gábor berettyószentmártoni tanító megerősítettik — — — — —	17
Cseplák Róza zsákai tanítónő megerősítettik — — — — —	23
Csiszár Árpád siteri s. lelkész bekebelezése és kibocsátása — — — — —	42
Csökmői lelkészi díjlevél természetbeni járandóságának megváltása — — — — —	61
Csökmői egyháztanács határozata a presbyterek kötelesség teljesítése tárgyában — — — — —	102
Darvasi lelkészi díjlevél természetbeni járandóságának megváltása jóváhagyatik — — — — —	65
Darvasi tanítói új díjlevél nem engedélyeztetik, a természetbeni járandóság megváltása jóváhagyatik — — — — —	90
Darvasi egyház adóslevelének záradéka tudomásul szolgál — — — — —	403
Deák József nagyszántói lelkész megerősítése — — — — —	16
Debreceni egyházmegye átirata — — — — —	15
Díjlevelek bélyegmentessége — — — — —	9
Esperes megnyitó imája és beszéde — — — — —	1
Esperes számadása jóváhagyatik — — — — —	29
Esperesnek elmaradásukat nem igazolók névsora kiadatik — — — — —	5
Esperes időszakai jelentése — — — — —	39-40
Esperes jelentése a hegyközujlaki kántortanítói terményilletmény pénzbeli értékének megállapításáról — — — — —	35
Egyházak 1910. évi zárszámadásai — — — — —	31
Dr Erőss Lajos koporsójára koszoru tétetett — — — — —	6
Dr Erőss Lajos emlékezete — — — — —	2
Eszenyi Károly és neje felebbezése elutasítottatik — — — — —	124

Élesdi egyház toronyóra készítésre vonatkozó szerződése tudomásul vétetik — — — — —	115
Farkas Lajos bihari tanító tanügyi bizottsági taggá választatik — — — — —	93
Fugyi i lelkészi díjlevél természetbeni járandóságának megváltása jóváhagyatik — — — — —	66
Furtai egyháznak iskolaépítése föltételesen engedélyeztetik — — — — —	121
Furtai III ik tanítói állás díjlevele jóváhagyatik — — — — —	89
Gusztáv Adolf egylethez való kérvényezés — — — — —	14
Hegyközkovácsi lelkészi díjlevél természetbeni járandóságának megváltása jóváhagyatik — — — — —	67
Hegyközpályi lelkészi díjlevél természetbeni járandóságának megváltása jóváhagyatik — — — — —	68
Hegyközpályi egyháznak a normál adókulcs életbeléptetése engedélyeztetik — — — — —	50
Hegyközpályi egyház orgonaépítésének engedélye tudomásul vétetik — — — — —	402
Hegyközsáldobágyi lelkészi díjlevél természetbeni járandóságának megváltása jóváhagyatik — — — — —	69
Holkó József tanügyi bizottsági tag lemondása nem fogadtatik el — — — — —	93
Ifjusági egyesületek szervezése — — — — —	10
Imre Sándor alapítvány kamatai a lessi egyháznak adatik — — — — —	99
Jámbor féle alapítvány 1910. évi számadása jóváhagyatik — — — — —	32
Jelenlevők számbavétele — — — — —	3
Juhász András s. lelkész Hegyközüjlakra kibocsáttatik — — — — —	42
Kalas Sándor szentjánosi tanító megerősítése — — — — —	21
Karai Sándor debreceni főgimn. igazgató jelentése a Papp-Szabó-alapítványról — — — — —	97
Kállai Sándor tanügyi bizottsági taggá választatik — — — — —	93
Kállai Sándor lelkész haszonbérleti szerződése jóváhagyatik — — — — —	116
Kálvineumnak adandó segélyre javaslat tétessék — — — — —	92
Kántori fizetés kiegészítése — — — — —	11
Kisjenői lelkészi díjlevél természetbeni járandóságának megváltása jóváhagyatik — — — — —	71
Kisszántói lelkészi díjlevél természetbeni járandóságának megváltása jóváhagyatik — — — — —	70
Kis Antal tanügyi bizottsági tag lemondása — — — — —	93
Konfirmációi vizsga idejének megváltoztatása nem engedélyeztetik — — — — —	100
Körösi Ferenc lelkészi oklevele érvénytelenítettik — — — — —	8

Közalap végrehajtó bizottságának megvizsgálásáról jelentés —	26
Közigazgatási pénztár számadásáról jelentés — — — —	28
Kuki Zoltán bihari tanító megerősítése — — — —	18
Kuki Zoltán felterjesztése pótlás végett visszautaltatik —	111
Lelkészi gyámdij intézet számadásáról jelentés — — —	27
Lelkészi temetkezési egyesület segélyének felemelése jóvá hagyatik — — — — — — — — — —	91
Lelkészi lakások építésére szabályrendelet készítése tárgyában indítvány — — — — — — — — — —	118
Lukács Ödön világi jegyzővé választásáról jelentés és eskütétele — — — — — — — — — —	37
Mezőtelki i. lelkészi díjlevél természetbeni járandóságának megváltása jóváhagyatik — — — — — — — —	75
Missiói lelkészek jelentése tudomásul szolgál s az egyházke- rületre fölterjesztetik — — — — — — — —	46
Missiói ügy kezelésére vonatkozó javaslat módosítása —	47
Molnár Vince darvasi lelkész szabadságoltatása tudomásul szolgál — — — — — — — — — —	40
Nagy Antal darvasi lelkész megerősítése — — — —	19
Nagy Elek fegyelmi ügye — — — — — — — —	123
Nagy Ferenc segédlelkész Hegyközpályiba kibocsáttatik —	42
Nagykakucsi egyház szerződése jóváhagyatik — — —	53
Nagykakucsi lelkészi díjlevél természetbeni járandóságának megváltása jóváhagyatik — — — — — — — —	73
Nagykerek-i lelkészi díjlevél természetbeni járandóságának megváltása jóváhagyatik — — — — — — — —	76
Nagyszántói lelkészi díjlevél természetbeni járandóságának megváltása jóváhagyatik — — — — — — — —	77
Nagyszántói egyház adás-vételi szerződésének pótlással fölterjesztése — — — — — — — — — —	54
Nagyvárad tanítónőképző intézet 1909—10. évi számadásáról jelentés — — — — — — — — — —	34
Nagyvárad ingatlan kibocsátása — — — — — — — —	55
Nagyvárad egyház kölcsöne jóváhagyatik — — — —	56
Nagyvárad belhivatalnoki díjlevelekről szóló jelentés tudomásul szolgál — — — — — — — — — —	122
Nyüvedi lelkészi díjlevél természetbeni járandóságának megváltása jóváhagyatik — — — — — — — —	78
Nyüvedi magtári alapszabály véleményezése egyházmegyei számvevőségnek kiadatik — — — — — — — —	114

Nyüved—kügypusztai iskola-ügy megvizsgálása küldöttségnek kiadatik — — — — — — — — — —	113
Országos Lelkeszi Nyugdíjintzet pénztári számadásának megvizsgálása — — — — — — — — — —	25
Örvéendi egyház adásvételi szerződése jóváhagyatik — —	57
Örvéendi lelkészi díjlevél természetbeni járandóságának megváltása jóváhagyatik — — — — — — — — — —	73
Örvéendi egyház építési engedélye jóváhagyatik — — —	401
Papp Károly tanító Darvasról eltávozik — — — — —	42
Parochiális körökkel bíró egyházközségek presbyter választási szabályzata — — — — — — — — — —	7
Pércsi Lajos hegyközujlaki tanító megerősítése — — —	21
Pércsi Lajosnak mellékfoglalkozására engedély — —	40—43
Pelbárhidai belhivatalnokok felebbezése díjlevél ügyben —	125
Protestáns Országos Árvaegylet segélyezése — — — — —	98
Pósalakai lelkészi díjlevél természetbeni járandóságának megváltása jóváhagyatik — — — — — — — — — —	80
Pusztatoldi lelkészi díjlevél természetbeni járandóságának megváltása jóváhagyatik — — — — — — — — — —	81
Pusztaujlaki lelkészi díjlevél természetbeni járandóságának megváltása jóváhagyatik — — — — — — — — — —	82
Révi missiói lelkész jelentése — — — — — — — — — —	44
Révi lelkészi díjlevél jóváhagyatik — — — — — — — — — —	83
Sáfrány Lajos elhalálozása — — — — — — — — — —	41
Séra Ferenc elhalálozása — — — — — — — — — —	41
Siteri alapok számadásáról jelentés — — — — — — — — — —	33
Siteri lelkészi díjlevél természetbeni járandóságának megváltása jóváhagyatik — — — — — — — — — —	84
Siteri egyház a Szabó Pál-féle alapítvány kamataiból a többletet iskolai célra fölhasználhatja — — — — — — — — — —	103
Szabó Benjámin tanügyi biz. taggá választatik — — —	93
Szabó István tanügyi biz. tagságáról lemond — — —	93
Szabó Kálmán s. lelkész elhalálozása — — — — — — — — — —	41
Szathmári Lászlóné felebbezése — — — — — — — — — —	126
Szentpéteri Gábor hegyközpályi tanító mellékfoglalkozása engedélyeztetik — — — — — — — — — —	405
Szavazatbontó bizottsági tagnak Lukács Ödön választatik —	38
Szalárdi lelkészi díjlevél jóváhagyatik — — — — — — — — — —	85
Szentjánosi lelkészi díjlevél természetbeni járandóságának megváltása jóváhagyatik — — — — — — — — — —	86

	Szám.
Szilágyi András hegyközkovácsi tanító megerősítettik — —	20
Szórványokban lakó tankötelesekre vonatkozó egyházkerületi rendelet — — — — — — — — — —	13
Szücs László csatári lelkész kut építésre vonatkozó kérelme elutasítatik — — — — — — — — — —	104
Szücs József siteri s. lelkész bekebelezése — — — — —	41
Tanügyi bizottság kérelme tankönyv ügyben — — — — —	95
Tanítók eskütétele — — — — — — — — — —	24
Tanítótestület köz- és segélypénztárának számadása jóváhagyatik — — — — — — — — — —	30
Tanügyre vonatkozó és egyházkerületi fölhívás — — — — —	12
Távollevők igazolása — — — — — — — — — —	4
Tényi Gyuláné tanítónő Szentjánosról eltávozott — — — — —	42
Zsákai egyház rendkívüli adókivetése engedélyeztetik — — — — —	59
Zsákai kölcsön visszafizetése — — — — — — — — — —	403
Vadai József földrajzi tankönyve ajánltatik — — — — —	94
Váncsodi lelkészi díjlevél jóváhagyatik — — — — —	87
Váncsodi egyháztanácsnak a stóla megváltoztatásra vonatkozó kérelme elutasítatik — — — — — — — — — —	120
Váncsodi egyház ideiglenes kölcsönének engedélyezése tudomásul szolgál — — — — — — — — — —	404
Váradlessi missiói lelkész jelentése — — — — — — — — — —	45
Váradlessi egyház kölcsöne engedélyezve — — — — —	58
Váradlessi lelkészi díjlevél jóváhagyva — — — — —	72

